

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA VEŘEJNÉ EKONOMIKY

Finanční podpora neziskových organizací v oblasti sportu v Olomouckém kraji

Financial Support of Non - Profit Sports organizations in the Olomouc Region

Student: Bc. Markéta Vintrová

Vedoucí diplomové práce: Ing. Martina Hlásková, Ph.D.

Ostrava 2011

Místopřísežné prohlášení

„Prohlašuji, že jsem celou diplomovou práci, včetně příloh, vypracovala samostatně.“

V Ostravě dne 29. dubna 2011

.....

Bc. Markéta Vintrová

OBSAH

1 ÚVOD.....	5
2 ORGANIZACE A SPRÁVA SPOROTVNÍCH ČINNOSTÍ V ČR	7
2.1 Vývoj organizované tělovýchovy.....	7
2.2 Organizační zajištění sportu	9
2.2.1 Státní správa pro tělesnou výchovu a sport	10
2.2.2 Územní správa pro tělesnou výchovu a sport.....	12
2.2.3 Soukromý sektor pro tělesnou výchovu a sport	12
2.3 Charakteristika střešních organizací	15
3. ZDROJE FINANCOVÁNÍ NEZISKOVÝCH ORGANIZACÍ V OBLASTI SPORTU ...	20
3.1 Zdroje z veřejných rozpočtů.....	20
3.1.1 Finanční prostředky z rozpočtu EU	20
3.1.2 Finanční zdroje ze Státního rozpočtu	21
3.1.3 Finanční prostředky z rozpočtu kraje	26
3.1.4 Finanční prostředky z rozpočtu obce	27
3.2 Zdroje ze SAZKA a.s.	27
3.3 Neveřejné zdroje	28
3.3.1 Příjmy z hlavní a doplňkové činnosti	29
3.3.2 Sponzoring	30
3.3.3 Reklama	31
3.3.4 Dary a jiné zdroje podpory	32
3.4 Fundraising.....	32
3.5. Daňové úlevy jako nástroj financování NO v ČR.....	34
3.5.1 Zákon o dani z příjmů	35
3.5.2 Zákon o dani z přidané hodnoty	36
3.5.3 Majetkové daně	36
4. ANALÝZA FINANCOVÁNÍ SPORTU V OLOMOUCKÉM KRAJI	38
4.1 Charakteristika Olomouckého kraje jako aktéra sportu	38
4.1.1 Programové prohlášení Olomouckého kraje	38
4.1.2 Dotační politika tělovýchovy a sportu v Olomouckém kraji	39
4.2 Programy z rozpočtu Olomouckého kraje na podporu sportu.....	40
4.2.1 Neinvestiční finanční příspěvky do výše 25 tisíc Kč	40
4.2.2 Neinvestiční příspěvky v oblasti sportu	42

4.2.3. Přímá podpora vrcholového sportu	43
4.2.4 Podpora Centra individuálních sportů Olomouckého kraje-CISKO	44
4.2.5 Podpora sportu z programu Významné projekty	44
4.3 Rozpočet Olomouckého kraje	46
4.4 Občanská sdružení ČSTV v Olomouckém kraji	46
4.4.1 Organizační struktura ČSTV	47
4.5 Zdroje Občanských sdružení ČSTV v rámci Olomouckého kraje	49
4.5.1 Podpora z programů MŠMT ČR	49
4.5.2 Podpora z programu MF ČR	51
4.5.3 Podpora z rozpočtu Olomouckého kraje a rozpočtu obcí a měst	51
4.5.4 Dotace střešní organizace	54
4.5.5 Příjmy z hlavní a doplňkové činnosti	55
5 ZHODNOCENÍ FINANCOVÁNÍ NEZISKOVÝCH ORGANIZACÍ V OLOMOUCKÉM KRAJI	57
5.1 Podpora sportu z rozpočtů ministerstev	57
5.1.1 Současný přístup státu k financování sportu	58
5.2 Podpora sportu z rozpočtu ÚSC	59
5.3 Dotace střešní organizace	61
5.4 Zdroje z vlastní činnosti	62
5.5 Zhodnocení výdajů	63
6. ZÁVĚR	64
Seznam použitých zdrojů	66
Seznam zkratk	
Prohlášení o využití výsledků diplomové práce	
Seznam příloh	

1 Úvod

Naše společnost prošla v minulých letech postupně několika fázemi hospodářského vývoje. Od etapy hospodářského růstu, kdy rostla prosperita veřejná i soukromá a společnost se ocitla na svém vrcholu, přes nelehké období krize až po současnou recesi. Z každého období si společnost odnáší jak pozitivní tak negativní aspekty. Rostoucí veřejný i soukromý blahobyt jsou nezbytnými podmínkami sociálního pokroku země. Jeho pokles je oproti tomu příčinou změny životních postojů a přístupů ke společenským otázkám. Jednou z nich je otázka přístupu k penězům. Peníze ovlivňují celou naši společnost a jejich vliv zasáhl i sportovní prostředí. Sport jako součást masové kultury je zajímavý pro ekonomiku i média, nejen na profesionální úrovni, ale i v jeho rekreační podobě, kde je náplní volného času mnoha lidí. Na této úrovni slouží k zajištění sportu především dobrovolné, nezávislé a neziskové organizace. Jejich primárním cílem není dosahování zisku, ale uspokojování potřeb a realizace poslání prostřednictvím obecně prospěšných aktivit a služeb. Aby toto poslání mohli plnit, je zapotřebí finančních zdrojů. Stejně tak jako jiné subjekty v ekonomice i tyto se potýkají s jejich nedostatkem. Problematikou financování těchto sportovních organizací se zabývám ve své diplomové práci. Kromě financí chybí v neziskovém sektoru také profesionálové pro odbornou práci, v tomto směru tedy nemohou konkurovat státní administrativě ani soukromé sféře. Subjekty působící v oblasti sportu jakými jsou Český svaz tělesné výchovy, Česká obec sokolská, Orel, Česká asociace sportu pro všechny a další se svou činností snaží tuto absenci řešit, což ukazují na konkrétních případech spolupráce. Pomocí srovnávací analýzy, se snažím ověřit tyto hypotézy:

1) Na údržbu a provoz sportovních zařízení jsou z rozpočtu vyššího územněsprávního celku poskytovány prostředky ve větším objemu než na ostatní programy na podporu sportu.

2) Podpora a rozvoj sportu v Olomouckém kraji je založena na vícezdrojovém financování.

Ve své práci jsem využila poznatků z praxe, kterou jsem získala při práci ekonoma občanského sdružení a poznatků získaných v rámci studia oboru Veřejná správa, kde jsem si ověřila některé závěry z praxe a objevila jsem souvislosti, které mi pomohly lépe pochopit oblast spočívající především ve vzájemné spolupráci.

Cílem mé práce je zhodnocení možností financování neziskových organizací ve sportu v Olomouckém kraji.

V první kapitole se zabývám vývojem organizovaného sportu v České republice, jeho postavením a organizačním zajištěním. Historickou stránku vztahů považuji za důležitou pro pochopení posloupnosti vývoje. Kromě výchovné funkce, která je zajišťována

prostřednictvím škol na primárním a sekundárním stupni, plní sport funkci reprezentační a současně je náplní volného času všech věkových skupin. Tyto profesionální a rekreační aktivity jsou zajišťovány nejen obchodními společnostmi, ale ve větší míře subjekty občanských sdružení založených na neziskovém principu.

Analýzou zdrojů neziskových organizací a způsoby jejich získávání se zabývám v další kapitole. Oblast financování je také úzce spjata s daňovou problematikou, chybějící právní úpravy však neumožňují investovat větší množství peněz do neziskového sektoru a nedovolují poplatníkům rozhodnout se co budou podporovat. Dalším z řešení jak financovat neziskové organizace jsou jejich podnikatelské aktivity. Skloubit podnikatelské aktivity s neziskovými a neztratit přitom svoji identitu může však být obtížné.

Od teoretické části přecházím k části praktické a již se konkrétně zaměřuji na stěžejní téma mé práce, kde zhodnocuji zdroje a kritéria, na základě kterých se poskytují dotace z Olomouckého kraje neziskovým organizacím. Pro srovnávací analýzu zdrojů jsem si vybrala období od roku 2008 do roku 2010.

Nedostatek finančních zdrojů je jeden z existenčních problémů třetího sektoru a jejich zabezpečení je nezbytné pro jejich fungování. Závisí jen na možnostech a vlastní situaci, které ze zdrojů nezisková organizace získá a jak je efektivně využije.

2 Organizace a správa sportovních činností v ČR

Sport je význačný společenský fenomén v lidském životě a v různých formách většinu z nás provází od dětství až do pozdního seniorského věku. České sportovní prostředí tvoří organizačně a obsahově různě strukturované kluby, spolky a sdružení s různou právní formou. Mezi nejvíce rozšířenou právní formu patří občanské sdružení. Tento celek je rámovaný podmínkami zákona o sdružování občanů České republiky (zákon č.83/1990 Sb.) a společným jmenovatelem je tělocvičná činnost a sport. Dále jsou to příspěvkové organizace zřízené státem a obcemi, nadace a obecně prospěšné společnosti. Jako další působí v této oblasti obchodní společnosti, jakými jsou společnosti s ručením omezeným a akciové společnosti. Povaha těchto subjektů a podmínky jejich činnosti se však v praxi příliš neliší od ostatních, které u nás působí mimo sportovní sféru. Spolková tělovýchova a sport v Čechách má za sebou více jak 150 let historie, proto je připomenutí vývoje české a československé tělovýchovy a sportu nutné k pochopení existence současných organizací¹.

2.1 Vývoj organizované tělovýchovy

Kořeny organizované tělovýchovy a sportu mají v českých zemích slavnou tradici. Formování tělesné zdatnosti a branné připravenosti bylo motivováno národnostním aspektem, touhou o prosazení a uchování národní svébytnosti. Organizovaná tělovýchova a sport byly od počátku vnímány jako důležitý společenský fenomén. Působily jako tmelící národnostní element a reprezentant češství v období boje o českou svébytnost v Rakousku-Uhersku. Tyto impulsy měly zásadní význam pro založení Sokola v roce 1862 a dalších organizací a spolků. Po vzniku první Československé republiky v roce 1918 dosahovaly spolky vysoké organizovanosti s vysokým nárůstem členů. Ve třicátých letech minulého století mělo tělovýchovné a sportovní prostředí více jak 2 milióny členů a 130 tisíc tělovýchovných jednot a klubů. Činnost těchto organizací byla přerušena v době Německé okupace, kdy významným organizacím, jako např. České obci sokolské, Českému junáku a dalším byla zakázána jejich činnost. K obnovení spolkového života a také většiny organizací z let před okupací došlo až po osvobození Československa v květnu 1945. Po únoru roku 1948, kdy se k moci dostala Komunistická strana Československa, se demokratické principy změnily v totalitní moc.

¹ Sport v České republice na začátku nového tisíciletí. Sborník referátů. Univerzita Karlova v Praze, Fakulta tělesné výchovy a sportu. Praha. 2001, ISBN 80- 86317- 12 -9

Tělesná výchova a sport se staly nedílnou součástí státní politiky, což neodpovídalo tradicím a idejím. Do popředí se dostal vrcholový sport, jako prostředek komunistické ideologie a běžná každodenní činnost umocněná rozptýleností složité organizační struktury začala stagnovat. Důsledkem těchto zásahů byl pokles členské základny a zánik řady jednot a klubů. Nárůst nedobrych vztahů mezi státem a společenskými organizacemi, nepružnost řízení a složitost organizační struktury, vedly k myšlence znovu tuto oblast integrovat do jednotné společenské organizace, které bude svěřena péče o vědeckou a výzkumnou činnost, o výchovu tělovýchovných pracovníků, o údržbu zařízení, o mezinárodní styky a převážně o organizovanou tělovýchovu, sportovní a turistické aktivity jejich členů, v souladu s celospolečenskými zájmy a potřebami státu. Vše však pod kontrolou KSČ. Tento systém byl pro vládnoucí KSČ pojistkou, že činnost bude v souladu s politikou strany socialistického státu. V březnu roku 1957 tak vznikla specifická organizace Český svaz tělesné výchovy, která spojovala funkci dobrovolné tělovýchovné organizace s kompetencemi a funkcemi v minulosti vykonávanými institucemi vlády a státu. Obnovení dobrovolné organizace vedlo v následujících letech jednoznačně k oživení činnosti a nárůstu členstva a tělovýchovných jednot. Demokratizační proces v Československu na konci šedesátých let 20. století přinesl určité uvolnění a na přechodnou dobu i návrat pluralitnímu systému sportovního prostředí. Některé organizace jako Český olympijský výbor obnovily svou činnost a další se v rámci připravované federalizace Československa zakládaly. Tyto nadějně změny však skončily okupací Československa vojsky Varšavské smlouvy v srpnu 1968. Obnovující spolky byly zlikvidovány a řada pracovníků musela odejít ze svých funkcí. Nastal návrat tuhé centralizace řízení v rámci ČSTV pod kontrolou orgánů KSČ. Tento stav zůstal s postupným mírným uvolňováním prakticky až do roku 1989, kdy došlo ke změně politického systému².

Jednotná monopolní organizace ČSTV se postupně rozpadala. Některé tělovýchovné jednoty a násilně přidružené organizace odešli z ČSTV a založili samostatná občanská sdružení. V rámci těchto skutečností bylo důležité najít takový klíč pro dělení majetku, aby vlastní činnost byla minimálně zasažena. Tento vývoj si vynutil svolání mimořádného sjezdu, který potvrdil zánik ČSTV a vznik nové nástupnické organizace. Deklaroval právní subjektivitu a samostatnost tělovýchovných jednot, sportovních klubů a svazů a rozhodl o převodu majetku na nástupnické organizace. K výrazným spíše vnitřním změnám došlo v roce 1993 při rozdělení Československa a vzniku samostatné České republiky hlavně tam, kde se prolínaly zájmy obou národních republik. Jednalo se především o státní reprezentaci, společné finanční

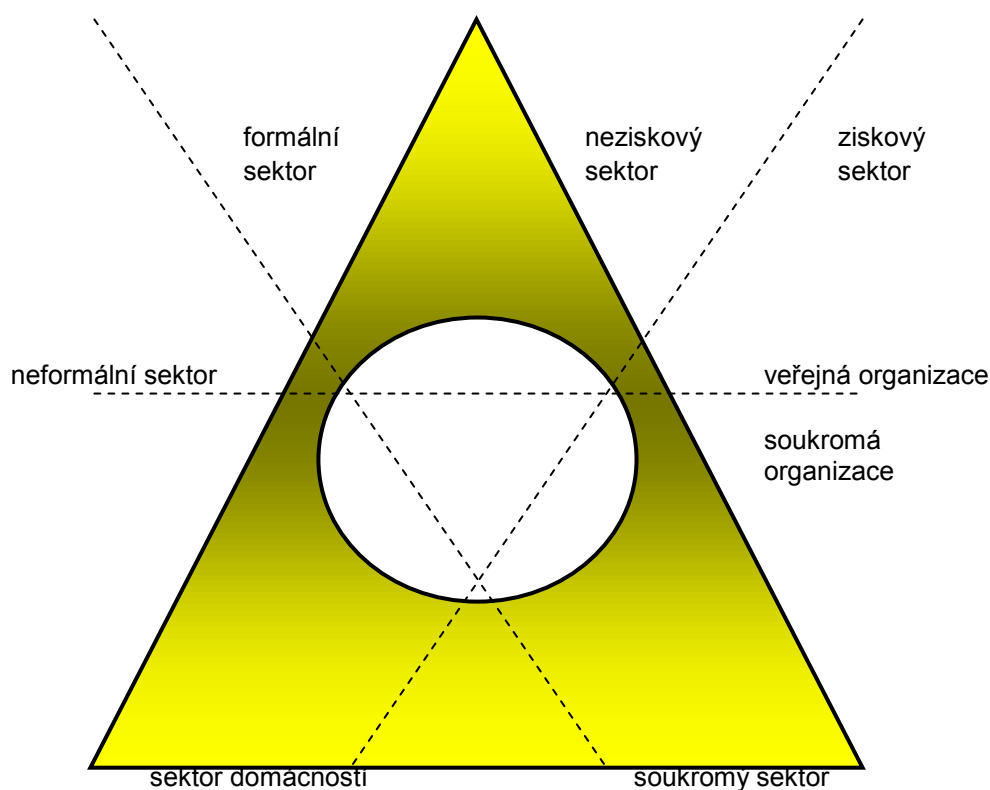
² CIVÍN, Vladimír. Ročenka ČSTV 2008. Praha: Olympia. 2009, ISBN 978-80-7376-145-5

prostředky a společný majetek tělovýchovných a sportovních zařízení. MŠMT převzalo péči o sportovní reprezentaci z hlediska státních zájmů, především v oblasti finančního zabezpečení, nově konstituované sportovní svazy pak převzaly péči o proces sportovní přípravy a dále se zabývaly organizačním zajišťováním mezinárodních styků s účastí a světových sportovních soutěžích. Do společného vlastnictví střešních organizací byl převeden podnik SAZKA , což umožnilo uchování tohoto důležitého zdroje financování potřeb tělovýchovné a sportovní činnosti.

2.2 Organizační zajištění sportu

Prostředí tělesné výchovy a sportu v České republice je značně mnohotvárné. Jako odvětví je součástí národního hospodářství, které ekonom Pestof rozdělil na následující sektory:

Obr..2.2 Sektorové vymezení národního hospodářství

Zdroj: REKTOŘÍK, Jaroslav a kol. *Ekonomika a řízení odvětví veřejného sektoru*. Praha: Ekopress.2002, ISBN 80- 86119-60-2.

V oblasti sportu působí jak ziskové, tak především neziskové organizace, kterých je většina. Pro svou diplomovou práci jsem si toto kombinované prostředí rozdělila do tří skupin:

- **státní správa pro tělesnou výchovu a sport,**
- **územní správa pro tělesnou výchovu a sport,**
- **soukromý sektor pro oblast sportu.**

2.2.1 Státní správa pro tělesnou výchovu a sport

Stát plní vzhledem k neziskovým organizacím dvě základní funkce:

- vytváří právní rámec pro jejich existenci,
- poskytuje prostředky na jejich činnost.

Přijetím zákona č. 115/2001 Sb., o podpoře sportu bylo jasné vymezeno postavení sportu ve společnosti jako veřejně prospěšné činnosti a stanovení úkolů pro orgány veřejné správy.

Státní správa zabezpečuje sport a tělovýchovu prostřednictvím jednotlivých ministerstev :

- Ministerstvo školství mládeže a tělovýchovy ČR,
- Ministerstvo obrany ČR,
- Ministerstvo vnitra ČR,
- Ministerstvo financí ČR.

Ministerstvo školství mládeže a tělovýchovy ČR

V oblasti státní správy je garantem pro tělesnou výchovu. Mezi jeho hlavní úkoly patří:

- vypracování návrhu koncepce politiky sportu, kterou schvaluje vláda ČR
- koordinování realizace schválené koncepce
- zabezpečování finanční podpory sportu ze státního rozpočtu
- vytváření podmínek pro státní sportovní reprezentaci, pro přípravu sportovních talentů, pro rozvoj sportu pro všechny a pro zdravotně postižené občany
- antidopingový program, organizace a kontrola jeho uskutečňování
- schvalování akreditace vzdělávacích zařízení působících v oblasti sportu
- zřizování rezortních sportovních center Ministerstva obrany ČR a Ministerstva vnitra ČR a koordinace jejich činnosti

Ministerstvo obrany ČR

Sport zabezpečovaný resortem obrany plní důležité poslání při utváření profilu ozbrojených sil z pohledu veřejného života. Jeho hlavním úkolem je prostřednictvím Armádního vrcholového sportu vytvářet podmínky pro sportovní přípravu na vrcholné světové soutěže - olympijské hry, mistrovství světa, mistrovství Evropy a další významné soutěže. Pro tuto oblast zřídilo MO ČR Referát pro řízení sportovní reprezentace. Jeho hlavním úkolem je zabezpečovat výkon státní správy a hospodářsky a organizačně řídit Armádní sportovní centrum Dukla(ASC DUKLA) a další příspěvkové organizace. Armádní vrcholový sport se stal od svého počátku a je i v současnosti trvalou a významnou oporou státní sportovní reprezentace. Sportovní výsledky, kterých DUKLA dosahuje, svědčí o kvalitě nejen samotných sportovců, ale i systému samotného³.

Dále také zastupuje ministerstvo Armádu ČR v Mezinárodní radě vojenského sportu CISM⁴, v Českém olympijském výboru a je člen poradního orgánu v oblasti sportu MŠMT.

Ministerstvo vnitra ČR

Od 1. ledna 2009 se odbor sportu Ministerstva vnitra transformoval na samostatnou organizační složku státu, čímž vzniklo Centrum sportu Ministerstva vnitra. Prvořadým úkolem této organizace je, v souladu se Zákonem o podpoře sportu č. 115/2001, zabezpečení přípravy sportovců ke státní sportovní reprezentaci. Centrum sportu MV se podílí na koordinaci resortního sportu, organizaci celostátních policejních mistrovství i mezinárodních soutěží konaných v ČR a vytváří podmínky pro sportovní aktivity policistů, rozvíjející jejich fyzickou zdatnost potřebnou k výkonu služby. V případě potřeby umožňuje a zabezpečuje sportovní činnost zaměstnanců Ministerstva vnitra. Ve své činnosti zodpovídá zejména za:

- vytváření optimálních podmínek k přípravě sportovních reprezentant České republiky, včetně juniorů, ve vybraných sportovních odvětvích a disciplínách,
- zabezpečení materiálních, zdravotních, sociálních, organizačních a profesionálních podmínek,
- trvalý rozvoj a propagaci zájmové sportovní činnosti policistů ČR a občanských pracovníků ministerstva,
- vytváření celostátní strategie ve spolupráci MŠMT ČR a dalšími subjekty.

³ Sport a AČR [online][cit.2011-03-25]. Dostupné z <http://www.army.cz/ministr-a-ministerstvo/sport/armadni-vrcholovy-sport-8451/>

⁴ CISM - Conseil International du Sport Militaire - třetí největší multisportovní organizace světa, založena v roce 1948 ve Francii – Nice armádami Belgie, Dánska, Francie, Lucemburska a Nizozemí.

2.2.2 Územní správa pro tělesnou výchovu a sport

Dalším z orgánů veřejné správy plnící úkoly dané zákonem na podporu sportu jsou:

- Kraje
- Obce

Kraje

Činnost krajů je v ČR upravena zákonem č.290/2000 Sb.,o krajích. Podle zákona č.115/2002 Sb., o podpoře sportu jsou v krajích zřizovány výbory mající v kompetenci vyjadřovat se k otázkám v oblastech tělovýchova a sportu a vytvářet pro ni podmínky zejména pak:

- zabezpečují rozvoj sportu pro všechny a přípravu sportovních talentů, včetně zdravotně postižených
- zajišťují výstavbu, rekonstrukci, údržbu a provoz sportovních zařízení
- zabezpečují finanční podporu sportu ze svého rozpočtu

Finanční podpora je poskytována v souladu se zákonem č.250/2000 Sb.,rozpočtová pravidla územních rozpočtů, kde je upraveno hospodaření krajů . Další velmi přínosnou podporou je, že Rada kraje může rozhodnout o poskytnutí dotace do výše 200.000,- Kč u jedné neziskové organizace v jednom kalendářním roce. O dotaci vyšší jak zmíněná částka rozhoduje podle stávajících pravidel zastupitelstvo kraje.

Obce

Stejně tak jako kraje vytvářejí obce podmínky pro podporu sportu převážně v oblasti financování. Ze svého rozpočtu poskytují dotace jak na konkrétní projekty, tak na financování běžného provozu neziskových organizací. Kromě obecně závazných předpisů se tyto rozpočty řídí obvykle metodikou či vyhláškou schválenou příslušným zastupitelstvem. Sestavování rozpočtu patří do samostatné působnosti obce a tuto oblast upravuje zákon č.128/2000 Sb.,o obcích. Tento zákon vymezuje řadu dalších pravomocí, kterými může obec výrazně ovlivnit činnost neziskových organizací. Z hlediska finančních vztahů těchto organizací k obcím je dobré znát kompetence orgánů obce, které si metodiku poskytování dotací sami upravují.

2.2.3 Soukromý sektor pro tělesnou výchovu a sport

Kromě veřejných institucí je sport zabezpečen také organizacemi soukromého sektoru. Dle cíle, pro který byla organizace založena rozlišujeme:

- ziskové organizace
- nestátní neziskové organizace

Ziskové organizace

Založení těchto organizací je za účelem podnikání a jejich základním cílem je dosahování a maximalizace zisku ze sportovní činnosti.

Patří sem podnikatelská zařízení jako jsou fitness centra, wellness centra, solária, masérské služby, cestovní kanceláře s průvodcovskou činností v oblasti sportu, střelnice, plavecká a lyžařské školy, které nabízejí sportovní služby veřejnosti za úplatu. Dále sem patří marketingové a reklamní agentury pro sport, provozování sportovních hal a jiné. Zvláštní kapitolu pak tvoří profesionální hokejové a fotbalové sportovní kluby. Celé této kategorii dominují obchodní společnosti⁵ zapsané v obchodním rejstříku a fyzické osoby podnikající na základě živnostenského zákona⁶.

Nestátní neziskové organizace

Mezi jednoznačně dominující organizace zajišťující soustavnou sportovní nebo tělovýchovnou činnost patří nestátní neziskové organizace, které nejsou založeny nebo zřízeny za účelem podnikání. Dle právní úpravy rozlišujeme několik typů:

- občanské sdružení,
- obecně prospěšná společnost,
- nadace a nadační fondy.

Občanské sdružení

Patří mezi nejstarší a nejrozšířenější [právní formou nevládní neziskové organizace](#) v [Česku](#). Činnost občanských sdružení je upravena [zákonem o sdružování občanů](#) č. 83/1990 Sb. Účelem sdružení může být buď sdílení společných zájmů (sportovní kluby, myslivecká sdružení apod. – někdy též nazývány jako vzájemně prospěšná sdružení) nebo nějaká obecně prospěšná činnost (poskytování sociálních služeb, vzdělávací a informační aktivity apod.). Občanské sdružení vzniká registrací stanov na [Ministerstvu vnitra České republiky](#) a jeho členy mohou být [fyzické](#) i [právníké osoby](#). Občanské sdružení může vlastním jménem podnikat v rámci cílů sdružení a případný vytvořený zisk musí použít na dosahování cílů sdružení.

⁵ Zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, část druhá „Obchodní společnosti a družstva“, Hlava I: Obchodní společnosti, Díl I: Obecná ustanovení §56

⁶ Zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání

I v této oblasti je možno rozlišit mezi dalšími základními typy subjektů. Ne však na základě právního hlediska, ale hlediska věcného. Takovými typy sportovní organizace jsou:

- zastřešující sportovní asociace,
- samostatná sportovní asociace,
- sportovní klub,
- sportovní oddíl nebo odbor.

Obecně prospěšná společnost

Právní úprava je dána zákonem č. 284/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech. Obecně prospěšná společnost je [právní formou nevládní neziskové organizace](#) v [České republice](#). Účelem obecně prospěšné společnosti je poskytování obecně prospěšných služeb uvedených v zakládací listině. Obecně prospěšná společnost (o. p. s.) vzniká dnem zápisu do rejstříku obecně prospěšných společností vedeným příslušným [soudem](#). Zakladateli o. p. s. mohou být [fyzické](#) i [právnícké osoby](#). Obecně prospěšná společnost může vlastním jménem [podnikat](#) v rámci tzv. doplňkové činnosti, případný [zisk](#) musí být použit na poskytování obecně prospěšných služeb, pro které byla obecně prospěšná společnost založena.

Nadace a nadační fondy

Je účelové sdružení zřízené pro dosažení obecně prospěšného cíle. Jedná se o [právníckou osobu](#), která sice má vlastní [statutární orgány](#), ty však smějí s majetkem nadace disponovat jen v souladu s příkazy obsaženými v nadační listině nebo v [závěti](#), jíž byla nadace zřízena. Účel nadace nesmí dodatečně měnit nikdo, ani její zakladatel, čímž se - ve veřejném zájmu - zčásti prolamuje právní zásada, že nositeli práv mohou být pouze lidé, nikoli [věci](#).

Nadace jsou zakládány, aby sloužily jako prostředník pro získání peněz pro organizace nebo pro vlastní projekty. V zásadě můžeme říci, že nadace českého původu poskytují granty cílené na velmi konkrétní problémy. Oproti tomu zahraniční nadace podporují i rozvoj občanské společnosti a nástrojů života v demokracii obecněji a jsou schopny a ochotny podílet se na finančně a časově náročnějších projektech někdy i bez přímého dopadu na dění ve společnosti. V naší republice působí fondy a nadace převážně v oblasti zabývající se ochranou lidských práv, podpory kultury a umění a ekologii. Nepřehlednost na trhu nadací, vyřešil zákon č.227/1997 Sb., o nadacích a nadačních fondech.

2.3 Charakteristika a činnost střešních organizací

Dle účelového členění občanských sdružení zaujímají střešní organizace nejdominantnější postavení v zabezpečování sportu v ČR. Jejich znakem je právní subjektivita⁷, provozování rozličných druhů sportovních aktivit a v oblasti financování přímý vztah k příslušnému ústřednímu orgánu státní správy, kde mohou na základě vyhlášených programů žádat o určitý druh finanční podpory. Všechny tyto organizace mají své republikové i regionální orgány a jako akcionáři společnosti SAZKA a.s. jsou těmi, kdo se podílejí na jejich zdrojích. Ustanovení zákona č. 202/1995 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách jasně vymezuje, podmínky užití těchto zdrojů a jejich následné doložení⁸. Mezi akcionáře společnosti SAZKA a.s. patří:

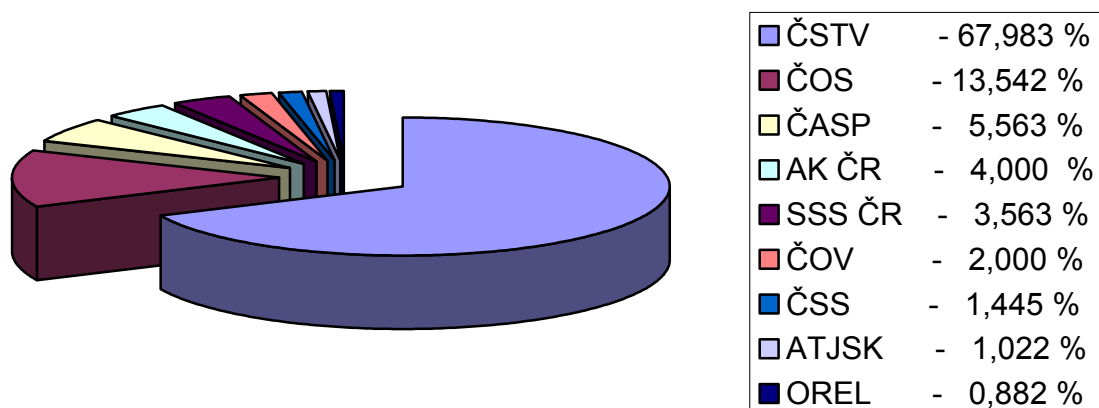
- Český svaz tělesné výchovy,
- Česká obec sokolská,
- Česká asociace sportu pro všechny,
- Autoklub ČR,
- Sdružení sportovních svazů ČR,
- Český olympijský výbor,
- Český střelecký svaz,
- Asociace TJ a SK ČR,
- Orel.

Cílem mé práce je zhodnocení možností financování neziskových organizací ve sportu v Olomouckém kraji. Z důvodu formulace hypotézy podpory sportu založeném na vícezdrojovém financování je nutné jasně určit jejich příjemce. Občanská sdružení v ČSTV jsem zvolila z důvodu největšího zastoupení v tomto sektoru. Charakteristika dalších střešních organizací v příloze č.1.

⁷ Zákon o sdružování občanů č.83/1990 Sb.

⁸ Čl.III odst.2 Příjemce je povinen nejdéle do devadesáti dnů od skončení účetního období SAZKA a.s. doložit užití poskytnutých prostředků (§16 odst.1 a 3 zákona).

Obr.2.1 Struktura akcionářů společnosti SAZKA a.s.

Zdroj: Výroční zpráva SAZKA a s., 2009.

Český svaz tělesné výchovy

Český svaz tělesné výchovy (ČSTV) je dobrovolným sdružením sportovních, tělovýchovných a turistických svazů s celostátní působností, tělovýchovných jednot a sportovních klubů i jejich sdružení, jsou-li ustavena jako občanská sdružení. ČSTV vznikl 11. března 1990 a jeho posláním je podporovat sport, tělesnou výchovu a turistiku, sportovní reprezentaci České republiky a přípravu na ni, zastupovat a chránit práva a zájmy sdružených subjektů, poskytovat jim požadované služby a vytvářet ke vzájemné spolupráci potřebnou platformu. Subjekty sdružené v ČSTV si ponechávají samostatnost svého právního postavení, majetku a předmětu činnosti, kterou je provozování sportu. Jde o strukturálně relativně složitý a z hlediska řízení unikátní subjekt, sdružující na jedné straně tělovýchovné jednoty a sportovní kluby jako spolky, působící v lokálních místech a na straně druhé národní sportovní svazy s celostátní působností. Mezi základní úkoly ČSTV v souladu se stanovami⁹ patří:

- organizační, ekonomická a administrativní podpora činnosti sdružených členů, vnitřní servis a služby(ekonomické, právní, informační),
- prosazování a ochrana společných zájmů a práv členů,
- spolupráce s orgány státu a samosprávy, vyhledávání přímé podpory a pomoci,

⁹ Stanovy ČSTV, čl. II. Hlavní úkoly, 2010.

- soustředování a zároveň transparentní distribuce veřejných, vlastních a dalších, finančních zdrojů, které jsou určeny ke společnému financování členů a zajišťování kontroly jejich využívání.

Každý takto obecně formulovaný úkol má konkrétní podobu, která je každoročně hodnocena na jednání nejvyššího orgánu ČSTV-valné hromadě.

ČSTV sdružuje své členy ve dvou hlavních liniích, která zároveň tvoří základní složení zastupitelských i volených řídicích orgánů : TJ, SK a svazy. Na úrovni centra je to valná hromada(VH) ČSTV tvořená delegáty sborů zástupců TJ, SK a sboru zástupců svazů, volící na 4leté období výkonný výbor, revizní komisi a smírčí komisi.

ČSTV vlastní podíly v obchodních společnostech a jejich správa a zajišťování činnosti je dalším ze základních úkolů daných stanovami. Výtěžky z těchto společností jsou vlastními prostředky ČSTV a způsob a metoda jejich dělení sdruženým subjektům je plně v kompetenci VH. Mezi nejvýznamnější obchodní společnost patří SAZKA a.s., ČSTV je majoritním akcionářem. Ke dni 31.12.2010 ČSTV sdružuje 1 533 279 sportovců v 9 222 TJ a SK¹⁰. Spolupráce ČSTV a ostatních zastřešujících organizací a snaha o rozvoj sportu vyústila v rozhodnutí založení Všesportovního kolegia.

Všesportovní kolegium

Nutnost koordinace spolupráce státu a celého pluralitního sportovního prostředí vedlo v roce 1994 ke vzniku Všesportovního kolegia jako dobrovolného seskupení 11 největších zastřešujících sportovních spolků s celostátní působností záměrně bez právní subjektivity a majetku. Tento subjekt vystupuje jako společný představitel sportovního prostředí vůči státu a státním orgánům a dalším institucím společnosti, vyjadřuje společné zájmy v oblasti koncepce sporu, ekonomiky a legislativy. Významným úspěchem bylo v roce 1994 přijetí 30%(nejméně 300 tis.Kč,nejvýše 1 mil.Kč) osvobození ze základu daně pro občanská sdružení, které kolegium iniciovalo. Pro občanská sdružení znamená buď kompletní daňové osvobození nebo významnou úsporu v odváděných daních. Celkový finanční prospěch se nedá vyčíslit, ale lze ho odhadnout v řádech desítek milionů Kč.

Od r. 1997 prosazuje kolegium prostřednictvím poslanců každý rok při schvalování státního rozpočtu navýšení kapitoly MŠMT v dotacích státu na investice do tělovýchovných zařízení a to v řádu desítek milionu korun. Až do roku bylo 2002 kolegium vždy v tomto úspěšné. Toto

¹⁰ CIVÍN, Vladimír. Ročenka ČSTV 2010. Praha: Olympia 2011, ISBN 978-80-7376-246-2.

se projevilo především při reformě veřejné správy, kdy při tvorbě zákonů o obcích, krajích a hl. m. Praze byla do těchto zákonů z iniciativy kolegia zakotvena povinnost těchto subjektů pečovat o sport a mládež a to vč. dotační podpory. Také při tvorbě vzorového organizačního řádu pro krajské úřady prosadilo kolegium návrh na zřizování samostatných oddělení pro sport.. Kolegium ihned po ustavení krajů iniciovalo vznik kolegií na krajích, které úzce spolupracují jak s krajskými zastupiteli, tak i krajskými úřady. Krajská kolegia spolupracují a předávají si zkušenosti vzájemně mezi sebou a především s Všesportovním kolegiem ČR. Tato spolupráce vyvrcholila při tvorbě zákona č.115/2001 Sb., ze dne 28.2.2001, o podpoře sportu, který významně posílil postavení sportu ve společnosti a stanovuje jej jako veřejně prospěšnou činnost¹¹.

Tab. 2.1 Počet členů ve střešních organizacích zabezpečujících sport v ČR k 31.12.2009

Střešní organizace	Počet členů (v tisících)
Český svaz tělesné výchovy	1533
Česká obec sokolská	190
Česká asociace sportu pro všechny	260
Autoklub České republiky	200
Sdružení sportovních svazů ČR	273
Český olympijský výbor	-
Český střelecký svaz	15
Asociace TJ a SK ČR	26
Orel	17

Zdroj: *Členská základna střešních organizací* [online] . [cit.2011-03-25]. Dostupné z: <http://msmt.cz/>

¹¹Činnost a charakteristika Všesportovního kolegia [online][cit.2011-03-25]. Dostupné z: <http://www.vsesportovnikolegiumcr.cz/>

Závěrem této teoretické části lze konstatovat, že se v prostředí tělovýchovy a sportu pohybuje velké spektrum organizací. Ty, pro které je sport byznys i ty, pro které je sport posláním a těmi jsou neziskové organizace. V současné době, jak ukazuje následující tabulka, je však zaznamenán útlum jejich činnosti. Tento negativní vývoj je ovlivněn snížením aktivity dobrovolníků, jejichž práce není společensky doceněna a především nedostatkem finančních zdrojů pro jejich fungování. Řešením a klíčovým faktorem, pro odstranění nebo zmírnění dopadů ovlivňujících nepříznivé postavení neziskového sektoru v ČR v budoucnu, bude kooperace zástupců NO s orgány státní správy a samosprávy, kteří jsou hlavními aktéry figurujiící ve finančních a společenských vztazích. Díky této spolupráci pak bude možné podílet se a ovlivnit případnou legislativu pro neziskové organizace. Podpora jejich činnosti ze strany státní správy a samosprávy a vzájemné spolupráce, je jednou z cest jak tento negativní jev, spočívající v útlumu činnosti, zastavit.

Tab. 2.2 Počet organizací zabezpečující sport v ČR v letech 2002-2007

Ukazatel	Rok					
	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Podniky (firmy) celkem	7 297	7 449	7 197	6 938	6 581	6 728
Pracovníci celkem	8 966	9 180	10 014	8 520	10 262	10 356

Zdroj: *Počet organizací OKEČ 926* [online] . [cit.2011-03-25]. Dostupné z:

<http://www.czso.cz/csu/csu/2009edicniplan.nsf/p/9004-09>

3 Zdroje financování neziskových organizací v oblasti sportu

Neziskový sektor coby významný poskytovatel nejrozmanitějšího druhu aktivit má v naší společnosti významné místo. Přináší nové alternativní servisní přístupy a postupy, které státní organizace nemohou nabídnout. Pokrývá mezeru v nabídce služeb, na které veřejná správa se svými organizacemi nestačí a je schopen působit v oblasti, kde komerční firmy selhávají z důvodu nedostatečné míry zisku.

Základem kvalitního procesu je kromě úrovně vzdělání, kterou stát garantuje v podobě akreditovaných vzdělávacích zařízení, také úroveň finanční podpory.

Zdroje zajišťující činnost neziskových organizací v oblasti sportu můžeme rozdělit do tří skupin:

- zdroje z veřejných rozpočtů,
- zdroje ze Sazka a.s.,
- neveřejné zdroje.

3.1 Zdroje z veřejných rozpočtů

Veřejnými rozpočty nazývá ekonomická terminologie ucelenou a logickou soustavu hospodářských a právních pravidel, vztahů a normativů, jejichž prostřednictvím probíhá a řídí se finanční hospodaření státu, regionálních samospráv měst a obcí. Pro neziskové organizace jsou jedním z důležitých zdrojů potřebných pro financování jak provozních nákladů tak i na financování akcí investičního charakteru. V souvislosti s členstvím naší země v Evropské unii může nezisková organizace dosáhnout i na prostředky z rozpočtu Společenství.

Rozlišujeme tedy tyto veřejné rozpočty:

- rozpočet Evropské unie,
- státní rozpočet,
- rozpočet kraje,
- rozpočet obce.

3.1.1 Finanční prostředky z rozpočtu EU

Rozpočet Evropské unie¹² je zabezpečen čtyřmi zdroji, tyto jsou poskytovány členskými státy po konzultaci s Evropským parlamentem. Patří sem:

¹² *Rozpočet EU* [online][cit.2011-03-25]. Dostupné z: <http://www.euroskop.cz/8877/sekce/rozpocet-eu/>

- cla vybíraná na základě společného sazebníku při obchodních výměnách se třetími zeměmi,
- poplatky ze zemědělských produktů vybírané při dovozu ze zemí, které nejsou členy Evropské unie,
- zdroj DPH. Příspěvek odpovídající výnosu DPH při jednotné sazbě 1% z harmonizovaného vyměřovacího základu,
- Zdroj HNP. Příspěvek vypočtený na základě podílu členského státu na HNP Společenství s maximální sazbou 1,27%.

Po ratifikaci Lisabonské smlouvy o fungování EU¹³, která posílila roli sportu, pracuje Evropská komise na přípravách návrhu finančního programu pro evropský sport. V rámci zjišťování vhodných oblastí budoucího směřování finanční podpory Evropské unie v oblasti sportu byl vypsán grant s názvem „Přípravné akce v oblasti sportu“. Výzva k předkládání návrhů bude podporovat nadnárodní projekty předložené veřejnými orgány nebo organizacemi občanské společnosti s cílem určit a vyzkoušet vhodné a osvědčené postupy v oblasti sportu, pokud jde o následující témata:

- boj proti dopingu,
- podpora dobrovolnictví ve sportu,
- podpora sociálního začleňování ve sportu a prostřednictvím sportu.

Útvarem Komise, odpovědným za provádění a řízení této akce je oddělení „Sport“ generálního ředitelství pro vzdělávání a kulturu. Kromě těchto připravovaných podpor, bylo dosud možné čerpat finanční prostředky z takových programů, které se alespoň okrajově dotýkají sportu. Bylo a je ovšem nutné vynaložit značné úsilí na jejich vyhledávání. Např. Program Iniciativy Společenství INTERREG IIIA¹⁴.

3.1.2 Finanční zdroje ze státního rozpočtu

Státní rozpočet je nejvyšším druhem veřejného rozpočtu. Je schvalován každý rok Parlamentem České republiky a řídí se podle něho hospodaření státu v průběhu kalendářního roku. Po skončení kalendářního roku se průběh a výsledek hospodaření shrnuje do

¹³ Dle článku III-282 Evropské ústavy je činnost Unie zaměřena na rozvoj evropského rozměru sportu. Podle článku I-17 má Unie pravomoc vyvíjet v oblasti sportu podpůrnou, koordinační a doplňkovou činnost.

¹⁴ Iniciativa Společenství INTERREG IIIA je programem Evropské unie, která má přispět k rozvoji pohraničního území prostřednictvím projektů, realizovaných organizacemi a subjekty z obou stran hranice. Jedná se o menší projekty realizované ve spolupráci s partnerem z opačné strany hranice.

tzv.státního závěrečného účtu. Státní rozpočet má formu zákona¹⁵ a obsahuje očekávané příjmy a výdaje státu rozdělené do různých kapitol na další období. Všeobecně problematiku státního rozpočtu upravuje zákon č.218/2000 Sb. o rozpočtových pravidlech.

Základním předpisem, který stanoví finanční vztahy ke státnímu rozpočtu je zákon 576/1990 Sb., o rozpočtových pravidlech republiky. . Tyto vztahy jsou dány jen tím, že ze státního rozpočtu je možné občanským sdružením a obecně prospěšným společností poskytovat podporu ve formě dotace. Dotace se poskytují podle § 5 rozpočtových pravidel a to zásadně jako účelové dotace na konkrétní akce, programy nebo předem stanovené oblasti potřeb.

Dotace

Rozpočtová pravidla rozumí pod pojmem dotace peněžní prostředky státního rozpočtu , státních finančních aktiv nebo Národního fondu poskytnuté právnickým nebo fyzickým osobám na stanovený účel. Možnost čerpání dotace je spojena s povinností dotaci po použití finančně vypořádat, tj.doložit správci kapitoly přehled o čerpání a použití prostředků a případně tyto prostředky vrátit. Podrobné a konkrétní podmínky čerpání a finančního vypořádání vyhlásí obvykle příslušný správce kapitoly ve svém věstníku. Prováděcí předpisy obecné povahy pak vydává Ministerstvo financí ČR ve Finančním zpravodaji. Platí tedy, že o přidělení dotací rozhoduje obvykle příslušný správce kapitoly státního rozpočtu, rozpočtu kraje či rozpočtu obce a to buď na základě schváleného rozpočtu, nebo dle vlastního rozhodnutí v rámci příslušné rozpočtové kapitoly, kterou schválený rozpočet obsahuje.

Prostředky poskytnuté z kapitoly MŠMT

Podpora sportu z rozpočtu ministerstva se řídí zákonem 115/2001 Sb.,o podpoře Sportu. Ten vymezuje postavení sportu jako veřejně prospěšné činnosti a stanoví ministerstvu a jiným správním útvarům úkoly jeho podpory. Ta je z této kapitoly do roku 2010 rozdělena na osm programů od roku na 5, aniž došlo k redukci celkového rozsahu zaměření programů. Cílem je snížení administrativy spojené s vyhodnocováním a evidováním žádostí, odstraněním duplicit financování, ale i snazší orientace žadatelů v programech.

Konkrétní zdroje podpory a jejich obsahové zaměření pro rok 2010:

A. Oblast státní sportovní reprezentace:

¹⁵ Zákon č. 487/2009 Sb. o státním rozpočtu České republiky na rok 2010

- a) Program I. - Sportovní reprezentace ČR
- b) Program II. - Sportovní centra mládeže
- c) Program III. - Sportovní talent
- d) Program IV. - Sportovní střediska

Specifické zaměření:

- e) Podpora činnosti Resortních sportovních center MŠMT, MO a MV
- f) Rozvojový program podpory Sportovních gymnázií obor vzdělávání sportovní příprava – čerpáno ze státního rozpočtu určeného pro regionální školství.

B. Oblast veřejně prospěšných programů:

- a) Program V. - Národní program rozvoje sportu pro všechny
- b) Program VI. - Sport a škola
- c) Program VII. - Sport zdravotně postižených
- d) Program VIII. - Podpora údržby a provozu sportovních zařízení¹⁶

Zásady pro poskytování neinvestičních dotací

Použití programu - Poskytování dotací programu I.-VIII. se řídí Zásadami vlády pro poskytování dotací ze státního rozpočtu ČR nestátním neziskovým organizacím ústředními orgány státní správy a zákonem č.218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech. Poskytnutí dotace předchází vypracování a předložení projektu a žádosti nestátní neziskovou organizací. Dotace je poskytnuta maximálně do výše 70% rozpočtových výdajů na schválený projekt. Rozhodnutí o poskytnutí dotace se vydává na příslušný rozpočtový rok a obsahuje podmínky jejího poskytnutí. Na dotaci není právní nárok, po skončení projektu vypracuje NNO vyúčtování a nevyčerpanou dotaci vrátí do státního rozpočtu.

C. Oblast investičních prostředků - ISPROFIN

Program 233510 - Investiční prostředky pro oblast sportu

- a) podprogram 233512 - podpora sportovních zařízení v oblasti sportu pro všechny
- b) podprogram 233513 - podpora sportovních zařízení v oblasti sportovní reprezentace

¹⁶ MŠMT a sport [online][cit.2011-03-25]. Dostupné z: <http://www.msmt.cz/sport/agendy>

Zásady pro poskytování investičních dotací

Použití programu - výstavba a zásadní rekonstrukce sportovních a tělovýchovných zařízení ve vlastnictví a dlouhodobém pronájmu sportovních klubů a svazů, výjimečně ve vlastnictví měst a obcí. Program je určen pro zastřešující občanská sdružení a další sportovní organizace, případně obce podle požadavků.

Klíč dělení - na úrovni MŠMT na základě uplatněných investičních záměrů, od roku 2007 část vyčleněna pro výběr ze strany střešních občanských sdružení a část pro individuální rozhodnutí MŠMT.

Objem dotace - celkový objem je výrazně ovlivněn rozhodnutím Poslanecké sněmovny při schvalování státního rozpočtu. Do roku 2001 tyto akce byly zahrnuty do rozpočtu MŠMT a byly financovány přímo, v letech 2002-2006 byly financovány prostřednictvím Ministerstva financí ČR a od roku 2007 má tyto akce ve svém rozpočtu opět MŠMT.

Mechanismus uvolňování finančních prostředků se uskutečňuje podle stanovené metodiky, která je orientována na platné předpisy, zejména zákon č.218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech.

Tab. 3.1 Rozpočet MŠMT v letech 2008-2010 (v tis. Kč)

Ukazatel	Rok		
	2008	2009	2009
Celkové příjmy kapitoly MŠMT	600610	10467879	2029023
Celkové výdaje kapitoly MŠMT	119211935	134661633	125207635
Z toho: výdaje do sportu	1309350	1901526	1899446

Zdroj: *Rozpočet MŠMT* [online][cit.2011-03-25]. Dostupné z:

<http://www.msmt.cz/ekonomika-skolstvi/rozpocet-kapitoly-msmt-a-szu>

Prostředky z kapitoly Ministerstvo vnitra ČR

S platností od 1. ledna 2009 se odbor sportu Ministerstva vnitra transformoval na samostatnou organizační složku státu, čímž vzniklo Centrum sportu Ministerstva vnitra. Hlavním úkolem této organizace je, v souladu se Zákonem o podpoře sportu č. 115/2001 Sb., zabezpečení přípravy sportovců ke státní sportovní reprezentaci. Centrum sportu MV se podílí na koordinaci resortního sportu, organizaci celostátních policejních mistrovství i mezinárodních soutěží konaných v ČR a vytváří podmínky pro sportovní aktivity policistů, rozvíjející jejich

fyzickou zdatnost potřebnou k výkonu služby. Kromě této organizační složky, která je zaměřena na policejní sport je cílem podpory sportu z této kapitoly státního rozpočtu i sport hasičský, který je zabezpečen v rámci ředitelství HZS¹⁷. Konkrétní programy na podporu sportu v příloze č.2.

Prostředky z kapitoly Ministerstvo obrany ČR

Resort Ministerstva obrany vytváří komplexní podmínky pro systém přípravy ke státní a resortní sportovní reprezentaci, včetně přípravy sportovních talentů a potřebné zdravotní péče. Současně vytváří odpovídající podmínky pro propagaci AČR na mezinárodní úrovni při plnění úkolů vyplývajících z jejího členství v Mezinárodní radě vojenského sportu (CISM)¹⁸. Sportovní reprezentace zabezpečovaná resortem obrany plní i důležité poslání při dotváření profilu ozbrojených sil v oblasti sportu a kvality života. Zdroje MO ČR pro financování sportu jsou zaměřeny do dvou oblastí. První cílovou oblastí jsou občanská sdružení působící v resortu MO ČR a druhou tvoří výdaje na zabezpečení armádního vrcholového sportu Armádní centrum sportu DUKLA. Prostřednictvím ACS DUKLA je armádní vrcholový sport zaměřen na zabezpečení státní a resortní sportovní reprezentace České republiky. Jeho hlavním úkolem je vytvářet podmínky pro sportovní přípravu na vrcholné světové soutěže - olympijské hry, mistrovství světa, mistrovství Evropy a další významné soutěže¹⁹. V příloze č. 3 jsou vyjmenovány konkrétní programy na podporu sportu vyhlašované tímto resortem.

Prostředky z kapitoly Ministerstvo financí ČR

Podpora sportu z této kapitoly se datuje od roku 2008. Ministerstvo financí ČR tak svým přístupem reagovalo na změnu legislativy v oblasti daně z přidané hodnoty, která vstoupila v platnost v roce 2005 a ovlivnila výši výtěžku společnosti SAZKA a.s, který byl dominantním zdrojem sportovních organizací. Na základě tohoto zákona si společnost nemohla uplatnit DPH v plné výši, ale byla nucena tyto odpočty krátit koeficientem, který byl poměrem ostatních činností a sázkovou činností, tím se řada vstupů zdražila. Od 1.4.2006 platí novela Zákona o DPH, která společností podnikajícím podle Zákona o hrách a loteriích umožňuje DPH se státem zúčtovávat, nicméně Ministerstvo financí tuto zákonnou povinnost odmítá s tvrzením, že novela zákona je špatná. Jako kompenzaci tak akcionářům společnosti SAZKA a.s. v letech 2008 a 2009 vyplatilo MF ČR ročně z kapitoly VPS

¹⁷ Sport a MV ČR [online][cit.2011-03-25]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/sport.aspx>

¹⁸ Od roku 1991 je Armáda České republiky členem významné mezinárodní sportovní organizace - Mezinárodní rady vojenského sportu (CISM), která sdružuje 130 zemí světa čtyř kontinentů.

¹⁹ Sport a MO ČR [online][cit.2011-03-25]. Dostupné z: <http://www.army.cz/ministr-a-ministerstvo/sport/armadni-vrcholovy-sport-8451/>

300 mil Kč. Tato částka byla v roce 2010 v návaznosti na usnesení vlády krácena o 10% tj. na 280.mil. Kč²⁰.

Konkrétní zdroj podpory a jeho obsahové zaměření pro léta 2008-2010.

Účelová dotace na veřejně prospěšnou činnost v oblasti tělovýchovy a sportu:

Podmínky dotace - dotace je účelově vázána a může být použita na:

- a) úhradu nákladů spojených s provozem sportovních a tělovýchovných zařízení tělovýchovných jednot a klubů a ostatních sdružených subjektů,
- b) úhradu nákladů tělovýchovného procesu sportovních svazů a ostatních subjektů, tj. organizačních, trenérsko - metodických a mzdových, včetně účasti a přípravy soutěží.

- dotace nesmí být použita:

- a) na investice ve smyslu ustanovení zákona²¹,
- b) na krytí 30% vlastních nákladů při čerpání dotací poskytnutých MŠMT ČR, příp. u dotací z Evropských fondů,
- c) k úhradě nákladů na reprezentaci²².

3.1.3 Finanční prostředky z rozpočtu kraje

Krajský rozpočet je dalším typem veřejného rozpočtu. Činnost krajů je v ČR upravena zákonem č.290/2000 Sb.,o krajích. Mimo to je hospodaření krajů upraveno zákonem č.250/2000 Sb.,rozpočtová pravidla územních rozpočtů.V krajích jsou povinně zřizovány výbory, mající v kompetenci vyjadřovat se k otázkám v oblastech jakými jsou tělovýchova , vzdělání, sociální věci, otázky národnostních menšin, ve kterých neziskové organizace působí, tedy vyjadřovat se k záměrům poskytování dotací. Další velmi přínosnou podporou je, že rada kraje může rozhodnout o poskytnutí dotace do výše 200.000,- Kč u jedné neziskové organizace v jednom kalendářním roce. O dotaci vyšší jak zmíněná částka rozhoduje podle stávajících pravidel zastupitelstvo kraje. Obecní či městské zastupitelstvo rozhoduje o tom, jakou částkou bude sport podporovat. Aby příslušní zástupci tělovýchovy a sportu měli dostatečné argumenty, je nutné kvalifikovaně zhodnotit danou problematiku. To by mělo být obsaženo v rozvojovém plánu komunální tělovýchovy a sportu, který vychází z programu ekonomického a sociálního rozvoje dané obce či města.

²⁰ Usnesení vlády č. 552 ze dne 28.července 2010 změnou rozhodnutí č.j. 12/9308/201-122- o poskytnutí dotace.

²¹ Zákon 586/92 sb., o dani z příjmů, § 26 , odst.2, písm. a).

²² Účetní osnova a postupy účtování pro nevýdělečné organizace, účtová třída 5- náklady, 513- náklady na reprezentaci.

3.1.4 Prostředky z rozpočtu obce

Posledním typem veřejného rozpočtu je rozpočet města nebo obce. Kromě obecně závazných předpisů se tyto rozpočty řídí obvykle metodikou či vyhláškou schválenou příslušným zastupitelstvem. Sestavování rozpočtu patří do samostatné působnosti obce a tuto oblast upravuje zákon č.128/2000 Sb., o obcích. Tento zákon vymezuje řadu dalších pravomocí, kterými může obec výrazně ovlivnit činnost neziskových organizací. Z hlediska finančních vztahů těchto organizací k obcím je dobré znát kompetence orgánů obce.

3.2 Zdroje ze Sazka a.s.

Dne 3. srpna 1956 vydal Státní výbor pro tělesnou výchovu a sport zřizovací listinu podniku SAZKA. Jeho úkolem bylo organizování sázek na výsledky sportovních utkání s tím, že čistý výtěžek z této činnosti bude odváděn do státního rozpočtu na podporu tělesné výchovy, sportu a turistiky. Oficiálně SAZKA svou činnost zahájila 15. září 1956. Usnesením vlády 13. března 1957 bylo schváleno rozšíření sázení o nový druh číselné loterie, Sportku. Vznik Sportky pak přinesl zásadní zvrat v hrubých tržbách podniku SAZKA. Výnosy z obou her byly tak vysoké, že z nich mohly být hrazeny investice do pořádání Spartakiády, účasti na olympijských hrách, dále do výstavby či rekonstrukcí důležitých sportovních center : Strahovského stadionu, Podolí či Sportovní haly. Sázkový a loterijní průmysl byl tolerován především ze dvou důvodů. U veřejnosti se těšil velké popularitě, a to i mezi příslušníky tehdy privilegovaných dělnických profesí, a současně byl důležitým zdrojem finančních prostředků. Ty plynuly z výtěžku Sazky a Sportky ve prospěch Československého svazu tělesné výchovy a přebytek pak do státního rozpočtu. Listopad 1989 znamenal pro SAZKU řadu významných změn. Mezi ty nejdůležitější bezpochyby patřily změny v jejím statutu a vlastnické struktuře. Jak už bylo uvedeno, rok po svém založení, v roce 1957, byla SAZKA coby podnik specializovaný na sázkovou a loterijní činnost převedena pod Československý svaz tělesné výchovy. ČSTV rovněž odváděla čistý výtěžek ze své činnosti. V této formě pak SAZKA existovala až do zániku ČSTV roku 1990, kdy byla podřízena jeho nástupnickým organizacím : Českému svazu tělesné výchovy, České a Slovenské konfederaci sportovních a tělovýchovných svazů a Slovenskému združeniu telesnej kultúry. Rozdělení československého státu v závěru roku 1992 se významným způsobem dotklo také SAZKY. Vznikly dvě samostatné nástupnické organizace, akciová společnost SAZKA v České republice a Športka, a. s., na Slovensku. Současná organizace vznikla zakladatelskou smlouvou ze dne 27. listopadu 1992 a společnost zahájila svoji činnost 15. února 1993. Jejími akcionáři se stala výhradně česká občanská

sdružení působící v oblasti tělovýchovy a sportu : Český svaz tělesné výchovy, Česká obec sokolská, Česká asociace - Sport pro všechny, Autoklub ČR, Sdružení technických sportů a činností ČR, Asociace tělovýchovných jednot a sportovních klubů ČR, Orel - křesťanská tělovýchovná organizace a Český střelecký svaz. V září roku 1997 akcionáři společnosti schválili dalšího akcionáře Český olympijský výbor. SAZKA a.s. Pro sportovní prostředí představovaly příjmy z tohoto zdroje významnou část. Na základě ustanovení zákona č. 202/1995 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách odvádí část výtěžku na veřejně prospěšné účely a to do oblasti: tělesné výchovy a sportu, zdravotnictví, kultury a na charitativní účely. Tato skutečnost se významně změnila v souvislosti s financování sportovní arény a následným splácením úvěru. Jak se snížily tyto odvody ukazuje následující tabulka.

Tab. 3.2 Použití výtěžku na veřejně prospěšné účely v letech 2005-2009 (v tis. Kč)

Ukazatel	Rok				
	2005	2006	2007	2008	2009
Celkové výdaje	1289565	1080341	1042961	997380	865565
Z toho: výdaje do sportu	1284449	1074275	1036895	991214	863565

Zdroj: Výroční zpráva Sazka a.s. 2009[online][cit.2011-03-25] . Dostupné na <http://www.sazka.cz/>

Současná situace ve společnosti SAZKA a.s. je pro sportovní prostředí nepříznivá. Stát se snaží situaci řešit přijetím nové Koncepce sportu, která spočívá ve financování sportu prostřednictvím samostatné kapitoly státního rozpočtu. Dále počítá s vyššími daňovými úlevami pro sponzory a dobrovolníky a také s větším přílivem peněz z reklamy České televize a od sázkových společností.

3.3 Neveřejné zdroje

Nezisková organizace je takový subjekt, který nebyl založen za účelem podnikání. Přesto však není žádným dokumentem omezeno provozování jejich podnikatelské činnosti. Ze zakládajícího dokumentu tak vyplývá jaká činnost je činností hlavní – vyplývající z jejich poslání a jaká je činností doplňkovou- podnikatelská . Oba tyto druhy příjmu jsou důležitými zdroji a stát neziskovým organizacím při vykonávání těchto činností poskytuje daňovou úlevu, která slouží především jako motivace pro vytváření dalších zdrojů. Systém daňových

úlev a daňová problematika neziskových organizací celkově je popsána v samostatné podkapitole. Rozlišujeme tyto druhy neveřejných zdrojů:

- příjmy plynoucí z hlavní činnosti a doplňkové činnosti,
- sponzoring,
- reklama,
- dary.

3.3.1 Příjmy z hlavní činnosti a doplňkové činnosti

Hlavní činnost- Charakteristické pro neziskové organizace je jejich konstituce na členském principu, tj. především občanská sdružení, profesní komory, politické strany i některé církve a náboženské společnosti a družstva. Ve všech těchto organizacích patří členské příspěvky ke zdrojům, které tvoří předem plánovaný finanční zdroj. Většina má existenci členských příspěvků zakotvenu přímo ve svých zřizovacích listinách a jejich výše je individuální záležitostí. Záleží především o jakou organizaci se jedná a kdo jsou jejími členy. Dále sem patří příjmy ze sportovních aktivit jakými jsou: startovné, výchovné, vstupné na utkání a tržby za umístění. V souvislosti se spolkovou činností jsou to také příjmy z dotací střešních organizací. Každá organizace je specifická a vykazuje jiný druh činnosti, s tím souvisí i druhy i příjmů. Trendem v posledních letech je zvyšování vlastních příjmů a to formou podnikání.

Doplňková činnost- předpokladem úspěšného dlouhodobého fungování NO - stejně jako každé jiné organizace či firmy - je různorodé a vyvážené portfolio příjmů. Zvláště ceněnou částí portfolio jsou ty příjmy, které označujeme za "volné". Volné peníze může nezisková organizace použít podle svého uvážení a potřeby: jak k financování své běžné činnosti, tak k překonání krizových období nebo zajištění rozvoje organizace jako takové. Zdrojem takového potenciálu se může stát právě příjem z podnikání. Rozvoj podnikání neziskových organizací v České republice bohužel dosud brzdí mnohé překážky. Samotná myšlenka podnikající "dobročinné" organizace je pro určitou část veřejnosti i samotných NO stále tabu - zastávají názor, na první pohled logický, že neziskové organizace by neměly vytvářet zisk. Organizace, které mají k podnikání opačný postoj a uvědomují si jeho potenciál, pak často postrádají potřebné znalosti, počáteční kapitál a někdy i odvalu. Může se snadno stát, že přecenění své síly, neodhadne možnosti anebo nevěnuje dost pozornosti tomu, aby podnikatelské činnosti zapadly do jejího vnitřního života. Přesto se i přes překážky (daňové, právní, administrativní) tento zdroj stává důležitým a významným pro fungování NO. Komerční přístupy, které do

sportu pronikly cestou preferencí atraktivních soutěží, jsou nemyslitelné bez medializace. Sportovní dění zprostředkovávají média všech druhů a na všech úrovních a právě díky nim o sport vzrostl zájem. To, že se objevila možnost inzerce v průběhu sportovních soutěží vedlo k expanzi sportu a ten se naučil těchto možností patřičně využívat. Je lepší sportovní vybavení, lékařská péče, pojištění a snaha pomocí vědy lépe poznat základy sportovního výkonu. Příznivý vliv komerčního sportu dopadá do všech sfér sportovního průmyslu a přináší i nabídku pracovních příležitostí. V současnosti je ve většině zemí světa stále výrazněji uznáván společenský význam sportu. Sport přestává být chápán jako atraktivní součást zábavy ve volném čase. Stává se důležitým činitelem, který se podílí na vytváření a rozvoji demokratických občanských společností a je přijímán jako neoddělitelná součást národních kultur. Vedle zdravotní funkce je zdůrazňována jeho úloha a přínos pro rozvoj osobnosti a sociálního vědomí²³.

3.3.2 Sponzoring

V dnešní ekonomické situaci, je velmi obtížné získat finanční zdroje od podnikatelů. Podnikatelé přispívají neziskovým organizacím zdroji, které mají různou formu a opírají se o různá ustanovení zákonů. Jedná se především o sponzoring, dary a reklamu. Tyto pojmy se v životě neziskových subjektů vyskytují velice dlouho a jsou velmi frekventované i u podnikatelů a ve sdělovacích prostředcích. Jejich praktické použití je přitom velice omezené a v podstatě nebyla vůbec vymezena věcná náplň těchto pojmů. Často tak dochází k záměně, kdy pod označením sponzor může být označen stejně tak dárcce i uživatel reklamní plochy. Sponzoring balancuje na pomezí reklamy a daru, a lze ho chápat jako právní vztah mezi tím, kdo sponzorský příspěvek poskytuje a tím kdo takový příspěvek přijímá a je z tohoto titulu povinen uvádět jméno sponzora na tiskovinách a v záhlaví svých akcí. Účelem sponzoringu je vytvořit příznivý obraz podnikatelského subjektu na veřejnosti, podporováním neziskového sektoru. Oporu pro takovýto výklad lze nalézt přímo i nepřímo v obchodním zákoníku, konkrétně v §45²⁴. K tomuto druhu poskytování zdrojů nepřispívá dnešní ekonomická situace, která uvrhla dnešní společnost až na pokraj krachu. Podniky, které musí důsledně šetřit, aby složité období přežily, výrazně omezily investice určené na sponzorování nejrozličnějších subjektů a akcí. Dochází k preferování tzv. business sponzoringu, ve kterém již

²³ TOPINKA, J., STANJURA, J. *Občanská sdružení ve sportu*. Praha: Olympia 201, ISBN 80-7033-233-9.

²⁴ Zákon č.513/ 92 Sb., obchodní zákoník, § 45 klamavou reklamou je šíření údajů o vlastním nebo cizím produktu, výrobcích či výkonech, které jsou způsobilé vyvolat klamavou představu a zjednat tím vlastnímu nebo cizímu produktu prospěch na úkor jiných soutěžitelů či spotřebitelů.

nejde o jednostranný vztah, jakým je finanční a materiální podpora, ale sponzor očekává již přímý obchodní přínos, například formou nových obchodních kontraktů. V této podobě uplatňovaný sponzoring má blíže k poskytování služby to znamená reklamě, než ke klasickému dárcovství bez plynoucích výhod pro poskytovatele. Stále se však lze v praxi setkat s případy, kdy je sponzoring uplatňován pomocí darů. Je skutečně nespravedlivé poskytovatele podezřívát z úmyslu klamavé reklamy, neboť částky věnované na sponzoring nemohou vyvolat takový nárůst výnosů, aby mu bylo možné přiznat ekonomický efekt. Takovýto efekt lze přiznat právě zmíněné reklamě. Rozlišujeme tyto druhy sponzoringu²⁵:

- sponzorování jednotlivých sportovců,
- sportovních týmů,
- sportovních akcí,
- sportovních klubů.

3.3.3 Reklama

Reklamu je možné charakterizovat jako činnost, která spočívá ve veřejném doporučování něčeho možným zájemcům, a to formou plakátů, inzerátů, oznámení, nápisů, světelných prostřednictvím rozhlasových, televizních a filmových reklamních pořadů či formou bezúplatného poskytnutí reklamního předmětu. Kromě posledně zmíněného se jedná o činnost, která se realizuje úplatně. Cílem reklamy je vyvolat poptávku a zájem o předmět reklamy. Sportovní reklamu lze posuzovat i jako prostředek a opatření spojená s realizací rozvoje a podpory určitého sportu a jeho disciplín. Sportovní reklama je obklopena sportovním děním, které tvoří její pozadí. Dominantním posláním sportovní reklamy je efektivně přispívat k jeho ekonomické prosperitě a proto by se její iniciátoři a gestoři měli zabývat především těmito cíly:

- jednoznačně uplatňovat programové priority v souladu s cíly a záměry příslušných subjektů sportu,
- respektovat obecná společenská pravidla, včetně etických a estetických zásad,
- dbát o odbornou, informační a uměleckou úroveň druhu a formy reklamy.

Adekvátním začleněním sportovní reklamy do procesu naplňování hlavních hodnot sportu přispívá ke splnění výše zmíněných cílů. Význam reklamy pro popularizaci a fungování sportu je fenomén třetího tisíciletí. Zdroj z této činnosti je jedním z řešení globálního problému, jakým je financování sportu. V případě poskytování reklam se neziskové

²⁵ Sekot, A. a kol. *Kapitoly ze sportu*. Brno: MU, ISBN 80-210-3531-5.

organizace řídí obchodním zákoníkem a to v případě náležitostí reklamních smluv a zákonem o dani z příjmu, který přímo vymezuje reklamu jako předmět této daně.

3.3.4 Dary a jiné zdroje podpory

Poslední z možných finančních prostředků pro neziskové organizace jsou dary. Legislativní vymezení daru, podmínek pro jeho poskytnutí a přijetí je v českém právním řádu upraveno v občanském zákoníku. Pojmovými znaky darovací smlouvy jako právního úkonu jsou předmět daru, bezplatnost a dobrovolnost. Často se stává, že odlišit v praxi reklamu od daru lze jen velmi obtížně a těchto případech pak dochází k situacím, kdy se každá ze zúčastněných stran pohybuje ve zcela odlišných daňových souvislostech. V případě přijetí daru se obdarovaný řídí příslušným paragrafem zákona o dani z příjmu. Dary neziskovým organizacím od fyzických osob jsou řešeny v podstatě na stejném principu jako dary od podnikatelů, jen se liší ustanovením zákona na straně poskytovatele. Ve většině případů tvoří dárci okruh příznivců, který se skládá z vlastních členů, dobrovolníků a lidí s podobnými zájmy zapojených nějakým způsobem do činnosti organizace. Obdarovaný by měl dar využít dle smluvního ujednání a následně pak poskytovateli předložit zprávu o jeho konkrétním užití.

3.4 Způsob získávání finančních prostředků

Po založení neziskové organizace bývá zpočátku jediným zdrojem lidské nadšení a dobrovolná práce. Předpokladem pro dobrou a profesionální práci je však zabezpečení finančních zdrojů, které není a nemůže být nikdy jednoduché. Je to složitý proces zapojování lidí do projektu reagující na lidské potřeby, který stojí za finanční podporu. Existuje několik způsobů, jak tyto nezbytné zdroje získat. Činnost, zabývající se opatrováním a získáváním prostředků na podporu veřejně prospěšné nebo dobročinné kampaně se nazývá fundraising²⁶.

Fundraising

Profesionální, cílená a organizačně i časově promyšlená činnost zaměřená na získávání peněz. Je to dlouhodobý proces, který nemůže být a není nahodilou záležitostí. Měl začínat efektivním plánováním a končit podrobným zhodnocením, na základě něhož zjistíme, které metody jsou nejúčinnější a které nejvíce vyhovují naší situaci.

V plánování fundraisingu je důležité postupovat podle předem stanovených bodů:

- srozumitelně definovat poslání,

²⁶ Bárta, J. *Strategické plánování pro neziskové organizace*. Praha: NROS 1997, 75-93 s. ISBN 80-902302-0-2.

- určit konkrétní cíle,
- zpracovat realizační a časový plán,
- zapojit dobrovolníky,
- výběr metody pro získávání peněz,
- sestavit seznam zdrojů,
- specifikovat okruh dárců.

Mezi nejběžnější metody fundraisingu patří především:

- osobní návštěvy,
- telefonní kontakt,
- poštovní styk,
- veřejné dobročinné akce,
- inzerce.

Každá z těchto metod vyžaduje jiný přístup a jinou náročnost.

V osobním kontaktu je důležité především příjemné vystupování, připravenost argumentů a načasování vhodného momentu, kdy sponzora o peníze požádat.

V přímém poštovním styku jde o určitou formu psané žádosti o dar. Obvykle se jedná o dopisy zaslané lidem, které žadatel nezná osobně, ale také o dárce se kterými se žadatel již setkal a tuto metodu volí jako nejúčinnější. Způsob sleduje tři hlavní cíle, kterými jsou vyhledávání nových dárců, obnovování a zvyšování darů od současných dárců a v neposlední řadě také o získání mimořádných darů pro konkrétní účel. Mezi další způsob využívající písemný kontakt patří žádost o grant. Grant je oficiální dokument reprezentující konkrétní program nebo projekt, kterým se organizace hodlá zabývat. Tato žádost musí obsahovat náležitosti jakými jsou popis a rozpočet projektu, osobu odpovědnou za jeho realizaci a nezbytnou součástí musí být představení organizace a doložení finančního zázemí. Podmínkou je také řádné vyúčtování získaných finančních prostředků.

Pořádání veřejných dobročinných akcí se u českých neziskových organizací setkává se stále větší oblibou. Jedná se především o různé benefiční koncerty, plesy a veřejné akce, při jejichž pořádání můžeme uskutečnit hned několik záměrů najednou. Představit organizaci, sdělit lidem informace o naší činnosti, možnost setkat se s novými lidmi a získat tak nové členy a příznivce. Další výhodou je zaměstnání dobrovolníků, kteří obvykle odmítají obcházet sponzory, ale nevádí jim aktivně se podílet na přípravě a samotné akci.

Inzerce ve sdělovacích prostředcích je dalším ze způsobů. V dnešní době je nabídka komunikačních kanálů poměrně pestrá a je na organizaci, které médium se pro oslovení případného dárce hodí nejvíce. Tradiční je tisk, tedy noviny a časopisy. Další z možností jsou rozhlas a televize. Zejména televize je zcela dominantním zdrojem informací pro drtivou většinu naší populace. Nevýhodou je však příliš drahý reklamní čas. Dříve netušené možnosti v šíření informací poskytuje dnes svět počítačů. Tento způsob se vyznačuje rychlejším šířením informace než výše uvedená média, relativně nízkou cenou také nejdostupnější a svou obousměrnou komunikací nejvýhodnější. Metoda inzerce je tedy vhodná pro oslovení co nejširší veřejnosti, z čehož vyplývá větší úspěšnost nalezení potenciálního přispěvatele, nevýhodou tohoto způsobu však může být neochota případných poskytovatelů přispívat někomu koho osobně neznám.

Závěrem lze konstatovat, že pro funkční organizaci se získávání prostředků nepochybně stává běžnou součástí každodenní práce. Každá z neziskových organizací je jedinečná a proto je nutné výběr určitého způsobu přizpůsobit vlastní situaci. Je dobré mít však na paměti, že uvedená pravidla jsou založena na dlouholetých zkušenostech a příliš se nevyplatí je porušovat.

3.5 Daňové úlevy jako nástroj financování NO v ČR

Další velmi důležitou oblastí související s financováním neziskových organizací je oblast daní. Daňová problematika je dnes již obor poměrně rozsáhlý, zahrnující velké množství dílčích úprav a vyznat se v nesčetných dodatcích a změnách může činit problémy. Pro subjekty působící v oblasti neziskových organizací chybí na trhu kvalitní a odborná literatura, která by pomohla orientovat se v daňových záležitostech a předcházet tak případným následkům, plynoucím z jejich neznalosti. Vzhledem k rozsáhlosti zákona není možné rozebírat jednotlivá ustanovení, ale jen ve stručnosti popsat ta, pro neziskové organizace významná²⁷:

- zákon o dani z příjmu,
- zákon o dani z přidané hodnoty,
- majetkové daně.

²⁷ TOPINKA, Jiří. Daňové povinnosti tělovýchovných jednot a sportovních klubů. Praha: Olympia 2007. str.7.

3.5.1 Zákon o dani z příjmů

V České republice je zdaňování příjmů upraveno zákonem č.586/1992 Sb.,o daních z příjmů. Zpočátku poměrně sdělný a přehledný text zákona se postupně v důsledku četných změn a doplňků proměnil v nepřehledný a nesrozumitelný tok slov, z jehož aplikací do praxe mají problémy i specialisté. Zákon upravuje v samostatných částech zdaňování příjmů fyzických osob a zdaňování právnických osob. Pro správné stanovení daňové povinnosti je velmi důležitá znalost účetních předpisů, na které z větší části zákon navazuje. Pro neziskové organizace jsou v zákoně mimo jiné nejdůležitější ustanovení týkající se dvou bodů. Jednak odpisů z daní pro dárce jak právnických tak i fyzických osob a dále ustanovení týkající se použití daňové úlevy pro neziskové organizace. Mezi další již méně významné ustanovení patří osvobození od daně pro členské příspěvky podle stanov, statutu, zřizovacích nebo zakladatelských listin, výnosy kostelních sbírek a osvobození z úroků z vkladů na běžném účtu.

Pro správné stanovení daňové povinnosti je podstatné, od kdy se stává poplatníkem daně a kdy jím přestává být. Obecně platí, že právnická osoba se stává poplatníkem dnem vzniku a přestává jím být dnem svého zániku. Tato obecná zásada je rozvedena v zákoně o správě daní a poplatků²⁸. S pojmem poplatník souvisí vymezení speciální skupiny poplatníků, jakými jsou poplatníci, kteří nejsou založeni nebo zřízeni za účelem podnikání. Patří sem zájmová sdružení právnických osob, občanská sdružení, odborové organizace a všechna další, která jsou veřejnosti známá pod pojmem neziskové organizace. Zákon dále stanoví co se zdaňuje, co je předmětem daně , daňově uznatelné výdaje, sazbu daně a její slevy. Samostatným ustanovením zákona důležitým pro neziskové organizace je ustanovení týkající se zdaňování podnikatelských aktivit. Povinností těchto neziskových subjektů oproti podnikatelským je vést tyto aktivity odděleně od hlavní činnosti, pro kterou byla příslušná NO založena. Tyto činnosti se tedy dělí na hlavní a vedlejší činnost. V praxi to znamená, že zatímco podnikatel vyjádří veškerou svoji podnikatelskou činnost celkovými příjmy a odečitatelnými náklady, musí neziskové organizace tyto činnosti oddělit a uplatnit si výdaje na každou činnost zvlášť. Tuto nevýhodu se stát snaží zmírnit ustanovením o snížení základu daně ve výši 30%, maximálně však o 1 mil Kč²⁹. Tato výhoda je vykoupena podmínkou použít takto získané prostředky ke krytí nákladů související s hlavní činností nejpozději ve třech následujících obdobích.

²⁸ Zákon č.337/1992 Sb.,o práve dání a poplatků, §33 a §35.

²⁹ Zákon 586/92 Sb., o dani z příjmů, § 20., odst.7.

3.5.2 Zákon o dani z přidané hodnoty

Po vstupu České republiky do Evropské unie výrazně vzrostla úloha daně z přidané hodnoty. Nová úprava této daně, aplikující evropské právo, znamená pro některé neziskové organizace povinnost registrovat se k této dani. Také tento zákon stejně jako zákon o dani z příjmu byl za poměrně krátkou dobu své existence jež několikrát novelizován. Placení a vybírání této daně je upraveno zákonem č.235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty. Pro neziskové organizace jsou kromě jiných ustanovení nejdůležitější ta, která se týkají oblasti podnikatelských aktivit jako předmětu daně a na druhé straně ta ustanovení, popisující činnosti od daně osvobozené³⁰. Znalost tohoto zákona vyžaduje nejen vysokou míru profesionalizace pracovníka, ale svou administrativní náročností také dobré technické vybavení, které může být pro neziskové organizace nedostupné.

3.5.3 Majetkové daně

V případě majetkových daní se daňová povinnost odvíjí od existence zdaňovaného majetku a jeho držby poplatníkem, případně od uskutečněných změn vlastnických vztahů. To je rozdíl oproti dani z příjmu, kdy je daňová povinnost závislá na příjmu poplatníka nebo v oblasti daně z přidané hodnoty a spotřební daně, u kterých se zdaňuje spotřeba vymezeného okruhu a služeb. Právní úprava majetkových daní je v České republice soustředěna do těchto právních norem.

-zákon č. 16/1993 Sb., o dani silniční

-zákon č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitostí

-zákon č. 357 /1992 Sb., o dani dědické, darovací a dani z převodu nemovitostí.

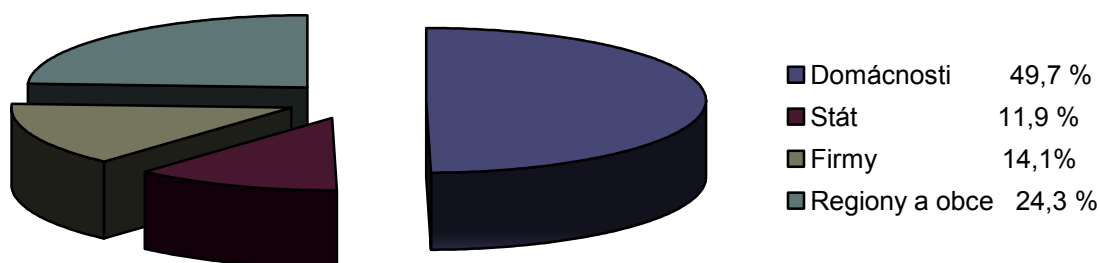
Často se jedná o opomíjenou skupinou daní, ale i tyto jsou součástí systému a alespoň základní informace a pravidla jejich fungování by měly být součástí znalostí každého pracovníka. I v této oblasti jsou pro neziskové organizace přijaty určité úlevy či přímo jsou od daně osvobozeny. Především se jedná o osvobození od daně silniční, pokud nezisková organizace nepoužívá svá vozidla k podnikání³¹, stejně tak je tomu u daně z nemovitosti pokud tuto nepoužívá k podnikání. Orientace v této oblasti je značně složitá, proto je potřeba zajistit profesionální přístup a díky tomu tak předejít nepříjemným následkům, vyplývajícím z případných negativních výsledků kontrol příslušného finančního úřadu.

³⁰ Zákon č.235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, §61 ostatní plnění osvobozená od daně bez nároku na odpočet daně.

³¹ Zákon č.16/1993 Sb., o dani silniční, §2, odst.1) předmět daně.

Závěrem této kapitoly lze konstatovat, že rozvoj občanských aktivit a společností, které je poskytují, je nutný a že se tento rozvoj musí po všech stránkách podporovat. Je nezbytné využít iniciativy soukromých subjektů i osobní iniciativy jednotlivců, kteří chtějí pomáhat společnosti a tuto pomoc nepovažují za práci, ale za své poslání. Nemůžeme se zastavit s podporou proto, že některé společnosti zneužily svého postavení pro osobní prospěch, ale musíme tyto jevy účinně a dostatečně eliminovat. Také je třeba se poučit z příkladů ze zahraničí a to nejen tím, že budeme konstatovat výši objemů finančních prostředků, podíly na výdajích rozpočtů, HDP a podobně, ale také tím, co je v zahraničí standardem při poskytování těchto financí a co je požadování pro jejich vyúčtování. Veřejná správa by měla být vždy přístupná iniciativě občanských společností, protože tato iniciativa vede k dalšímu posilování a zkvalitňování v poskytování veřejných služeb. Jak se na zdrojích do sportu a tělovýchovy podílí jednotlivý aktéři společnosti ukazuje následující grafické zpracování.

Obr.3.1 Struktura financování sportu v ČR

Zdroj: MŠMT, Analýza financování sportu, 2009. Dostupné na: www.msmt.cz

4 Analýza financování sportu v Olomouckém kraji

Sport a pohybové aktivity občanů by měly být samozřejmou součástí politiky, organizační a rozpočtové struktury krajů, stejně jako měst a obcí. Zejména v oblasti sportu pro všechny, investic do sportovní infrastruktury a údržby a provozu sportovních zařízení.

Pro analýzu jaká je situace v konkrétním kraji je potřeba provést jeho stručnou charakteristiku, a to především z: územního hlediska, přístupu kraje k rozvoji sportu, výčtu dotačních programů, počtu sportovních zařízení, počtu tělovýchovných jednot a sportovních klubů a počtu členů sdružených ve sportovních organizacích. Vzhledem ke skutečnosti, že jednotlivé sportovní organizace a kluby jsou samostatné subjekty, nelze přesně určit jak vysoká je podpora z těchto zdrojů. Z tohoto důvodu budu ve své práci analyzovat zdroje poskytnuté občanským sdružením ČSTV v rámci Olomouckého kraje, kde mám jako ekonom Okresního sdružení Šumperk snadnější přístup k informacím a potřebným údajům.

4.1 Charakteristika Olomouckého kraje jako aktéra sportu

Olomoucký kraj jako vyšší územní samosprávný celek vznikl s účinností ode dne 1. ledna 2000 na základě ústavního zákona č. 347/1997 Sb., o vytvoření vyšších územních samosprávných celků a o změně ústavního zákona České národní rady č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky. Olomoucký kraj je tvořen územím okresů Jeseník, Olomouc, Prostějov, Přerov a Šumperk, ve kterém žije 642 041 obyvatel. Podpora rozvoje sportu a tělovýchovy je v tomto kraji realizována na základě dvou přijatých dokumentů:

- Programové prohlášení rady Olomouckého kraje,
- Koncepce rozvoje tělovýchovy a sportu v Olomouckém kraji.

4.1.1 Programové prohlášení Olomouckého kraje

V roce 2008 vydala Rada Olomouckého kraje programové prohlášení, ve kterém předkládá úkoly, které hodlá naplňovat během svého volebního období 2008-2012. Z tohoto prohlášení vyplývají následující priority týkající se podpory sportu a tělovýchovy³²:

- podporovat rozvoj výkonnostního sportu,
- podporovat rozvoj a nabídky sportovních příležitostí pro širokou veřejnost,
- poskytovat podporu na údržbu a provoz sportovních zařízení,

³² Programové prohlášení [online]. [cit. 2011-04-02]. Dostupné z: http://www.kr-olomoucky.cz/OlomouckyKraj/aplikace/Programov_prohlášení_Rady.doc

- pokračovat v poskytování příspěvků na podporu mládežnického, výkonnostního i vrcholového sportu včetně Centra individuálních sportů Olomouckého kraje a spolkových organizací,
- pokračovat v podpoře organizací poskytováním příspěvků na obnovu a rozvoj sportovišť,
- napomáhat dobudování špičkových sportovních areálů pro pořádání vrcholných republikových a mezinárodních akcí,
- usilovat o postupnou modernizaci tělocvičen na malé sportovní haly a využití školských areálů pro volnočasové aktivity občanů.

4.1.2 Dotační politika tělovýchovy a sportu v Olomouckém kraji

Dotační politika vychází z Koncepce rozvoje tělovýchovy a sportu v Olomouckém kraji přijaté v roce 2007. Na vypracování tohoto strategického dokumentu se podílel tým odborníků z Fakulty tělesné kultury Univerzity Palackého v Olomouci a pracovníků Odboru školství mládeže a tělovýchovy Krajského úřadu Olomouckého kraje. Po projednání v poradních orgánech Olomouckého kraje – Komisi pro mládež a sport Rady Olomouckého kraje a Výboru pro výchovu, vzdělávání a zaměstnanost Zastupitelstva Olomouckého kraje byl schválen Zastupitelstvem Olomouckého kraje v měsíci dubnu 2007. Zpracování Koncepce rozvoje tělovýchovy a sportu v Olomouckém kraji je potvrzením zájmu Zastupitelstva Olomouckého kraje vytvářet a rozvíjet podmínky pro sport a to zejména zabezpečením rozvoje sportu pro všechny a přípravy sportovních talentů, včetně zdravotně handicapovaných občanů. Program Koncepce zahrnuje posloupnost základních koncepčních a strategických rozhodnutí a prezentuje souborný dokument k programové podpoře komplexního rozvoje tělesné výchovy a sportu v rámci regionální politiky. Je předpokladem pro strategické a efektivní rozhodování a svým charakterem komplexně podchycuje rozhodující i návazné směry v oblasti rozvoje tělovýchovy a sportu v kraji. Srovnává základní strategické dokumenty Evropské unie a České republiky v oblasti tělesné kultury a sportu, rámcově charakterizuje současnou společnost a podává základní informace z oblasti tendence vývoje sportu a volnočasových aktivit obecně. Koncepce je doporučením pro realizaci dotační politiky Olomouckého kraje v oblasti podpory sportu v letech 2007-2011³³.

³³ Koncepce rozvoje tělovýchovy a sportu v Olomouckém kraji [online]. [cit.2011-04-02]. Dostupné z: <http://www.kr-olomoucky.cz>

4.2 Programy z rozpočtu Olomouckého kraje na podporu sportu

Olomoucký kraj přijetím výše uvedených strategických dokumentů ukázal jednoznačně kladný postoj k rozvoji sportu a tělovýchovy na jeho území. Zákon č. 115/2001 Sb., o podpoře sportu sice jasně ukládá krajům, městům a obcím péči o rozvoj sportu na jejich území, ale tato činnost není nijak kvantifikována, záleží tedy jen zástupcích jednotlivých veřejných institucí s jakou podporou mohou NNO v oblasti sportu počítat. V této praktické části mé diplomové práce se již budu zabývat konkrétními druhy podpor, které mohou neziskové organizace za určitých podmínek a kritérií z rozpočtu Olomouckého kraje získat. Podrobnější analýzu provedu v oblasti podpory na provoz a údržby zařízení. Důvodem této specifikace je skutečnost, že sportovní organizace, především občanská sdružení ČSTV, vlastní ve velkém objemu majetek a současný podlimitní přístup státní podpory nedovoluje těmto organizacím nabídnout občanům dostatečný program, který by uspokojil různorodé zájmy, zejména o nesoutěžní sport.

Dotační programy, které Olomoucký kraj každoročně vyhlašuje pro NNO jsou následující³⁴:

- Neinvestiční finanční příspěvky do 25 tisíc Kč,
- Neinvestiční příspěvky v oblasti sportu. Tento program je rozdělen na dva okruhy:
Program I -podpora celoroční sportovní činnosti sportovních subjektů ,
Program II -podpora sportovních akcí regionálního charakteru ,
- Přímá podpora vrcholového sportu ,
- Podpora Centra individuálních sportů Olomouckého kraje (CISKO),
- Významné projekty.

4.2.1 Neinvestiční finanční příspěvky do výše 25 tisíc Kč

Do roku 2008 byly poskytovány neinvestiční finanční příspěvky do výše 20 tisíc Kč.

Od následujícího roku se navýšily na 25 tisíc Kč. Dotace se poskytují občanským sdružením, humanitárním organizacím a jiným právnickým a fyzickým osobám, které provozují veřejně prospěšnou činnost na území Olomouckého kraje v oblastech:

- vzdělávání a vědy,
- mládeže,
- kultury,
- **tělovýchovy a sportu,**

³⁴ Příspěvky z rozpočtu [online]. [cit. 2011-04-04]. Dostupné z: http://www.kr-olomoucky.cz/OlomouckyKraj/Granty+a+dotace/Krajské+zdroje/Příspěvky+z+rozpočtu/Příspěvky+z+rozpočtu_CZ.htm?lang=CZ

- na akce pořádané jednotkami sdružení dobrovolných hasičů ,
- prevence kriminality, sociální patologie a primární prevence drogových závislostí,
- zdravotnictví,
- sociálních služeb a humanitární pomoci,
- turistického ruchu,
- životního prostředí,
- spolkové činnosti.

Celková výše prostředků na neinvestiční finanční příspěvky je limitovaná objemem finančních prostředků, který je vyčleněn na výše uvedené oblasti. Jednomu žadateli může být poskytnut v daném kalendářním roce pouze jeden tento příspěvek a nelze ho poskytnout žadateli, který obdržel v daném kalendářním roce finanční příspěvek z Významných projektů Olomouckého kraje, případně z dalších dotačních titulů Olomouckého kraje zaměřený na stejný účel jako neinvestiční příspěvek.

Dotace se poskytují pouze v případě, mají-li přínos pro Olomoucký kraj a jeho obyvatele. Příspěvky se neposkytují obcím a organizacím, které obce zřizují (mimo jednotky sboru dobrovolných hasičů) a příspěvkovým organizacím, jejichž zřizovatelem je Olomoucký kraj. Schválený neinvestiční finanční příspěvek nelze použít na nákup darů a pohoštění, na krytí mezd a honorářů.

O poskytnutí příspěvku rozhoduje Rada Olomouckého kraje po vydání stanoviska věcně příslušného odboru. Ten se vyjádří k věcné stránce, potřebnosti a kvalitě projektu, jenž je obsahem žádosti. Materiál zpracovává odbor ekonomický.

Žádosti se předkládají na prvním jednání Rady Olomouckého kraje v měsíci březnu, květnu, červenci, září a dále dle aktuální potřeby. Termín ukončení přijímání žádostí je vždy 14 dní před termínem zasedání Rady Olomouckého kraje. Schválené žádosti se poskytnou na základě smlouvy uzavřené mezi Olomouckým krajem a žadatelem. Smlouvu připravuje a předkládá věcně příslušný odbor.

Vyúčtování poskytnutého příspěvku se předloží příslušnému odboru, který zabezpečí kontrolu správnosti využití finančních prostředků.

Kritéria pro přidělení dotace:

- hodnocení důvěryhodnosti žadatele (reference, zkušenosti),
- hodnocení věcné a časové reálnosti projektu,
- hodnocení přínosu projektu pro Olomoucký kraj a jeho obyvatele,
- případná další specifická kritéria dle jednotlivých oblastí,

- vícezdrojové financování projektu.

Tento dotační program se týká také více oblastí, do kterých mohou příspěvky plynout. Z tohoto důvodu opět uvádím pouze hlavní zjištěné údaje týkající se oblasti tělovýchovy a sportu. Jedná se o uvedení počtu příjemců dotací a o vyčíslení poskytnutých finančních částek dle jednotlivých let.

4.2.2 Neinvestiční příspěvky v oblasti sportu

Finanční příspěvky se poskytují na neinvestiční náklady právnickým osobám působícím v oblasti sportu na základě písemné či elektronické žádosti a uzavřené smlouvy. O poskytnutí příspěvku rozhoduje Zastupitelstvo Olomouckého kraje. O příspěvky nemohou žádat obce, města a jimi zřízené organizace, dále organizace, jejichž zřizovatelem je Olomoucký kraj.

Jednomu žadateli může být poskytnut v daném kalendářním roce pouze jeden příspěvek.

Vyhlášení Programu podpory sportu oznamuje Krajský úřad Olomouckého kraje v regionálním tisku, na úřední desce krajského úřadu a na internetových stránkách Olomouckého kraje. Žádosti se předkládají na předepsaných formulářích se všemi požadovanými přílohami ve stanoveném termínu. Odbor školství, mládeže a tělovýchovy věcně a formálně zkontroluje správnost žádostí a jejich příloh. Komise pro mládež a sport Rady Olomouckého kraje podané žádosti projedná a následně předloží Radě Olomouckého kraje seznam všech žádostí s doporučenou výší příspěvků. Radou doporučené žádosti včetně výše příspěvku schválí Zastupitelstvo Olomouckého kraje. Informace o poskytnutí příspěvků jsou poté zveřejněny na internetových stránkách Olomouckého kraje a s příjemcem dotace je uzavřena smlouva o poskytnutí příspěvku.

Odbor školství, mládeže a tělovýchovy zajistí poskytnutí příspěvků jednotlivým příjemcům. Po ukončení realizace projektu je příjemce dotace povinen předložit odboru školství, mládeže a tělovýchovy závěrečnou zprávu, vyúčtování a nevyčerpané prostředky vrátit na účet poskytovatele. Kontrolu poskytování, využívání, vyúčtování a případného vrácení příspěvku provádí oddělení kontroly kanceláře ředitele.

Kritéria pro přidělení dotace:

- věcná a časová reálnost projektu,
- struktura členské základny žadatele,
- vícezdrojové financování projektu.

Dotační program podpory sportu je zaměřen do dvou tématických oblastí. Jedna oblast (Program I) se týká podpory celoroční sportovní činnosti sportovních subjektů a druhá (Program II) podpory sportovních akcí regionálního charakteru.

Program podpory sportu -Program I

Cíle a zaměření programu:

- podpořit celoroční sportovní činnost oddílů nebo klubů sídlících v Olomouckém kraji,
- příspěvek je zaměřen zejména do oblasti zabezpečení účasti členů klubu na sportovních akcích (doprava, cestovné, stravné, ubytování), údržby a provozu sportovního areálu, nákupu sportovního materiálu a pořádání sportovních, výcvikových a náborových akcí.

Program podpory sportu -Program II

Cíle a zaměření programu :

- podpořit organizaci významných sportovních akcí v regionu Olomouckého kraje,
- příspěvek je zaměřen zejména do oblasti přípravy sportovního areálu, nákupu sportovního materiálu, pohárů, medailí, cen pro účastníky a materiální a technické zabezpečení podporované akce.

4.2.3 Přímá podpora vrcholového sportu

Dotační program na přímou podporu vrcholového sportu je každoročně poskytován následujícím 16 organizacím:

- HC Olomouc s. r. o.,
- HOKEJ ŠUMPERK 2003, s. r. o.,
- **SK Olomouc Sigma MŽ,**
- Hokejový klub Jestřábi Prostějov o. s.,
- **Dámský házenkářský klub Zora Olomouc,**
- **Tělovýchovná jednota Cement Hranice,**
- **BK Prostějov,**
- **Sportovní klub Univerzity Palackého v Olomouci,**
- **Přerovský volejbalový klub Přerov o. s.,**
- **VK Prostějov o. s.,**
- **Tenisový klub Prostějov,**
- **Tenisový klub Precolor Přerov,**
- **Ski Klub Šumperk, o. s.,**
- **FENIX SKI TEAM Jeseník o. s.,**
- Dělnická tělovýchovná jednota Prostějov,
- Tělocvičná jednota sokol Šternberk.

Podporu z tohoto zdroje mohou získat jak obchodní společnost tak neziskové organizace. V ČSTV je jich sdruženo celkem 11. Ve zhodnocení zdrojů viz.kap.5 jsou zahrnuty právě tyto neziskové subjekty.

4.2.4 Podpora Centra individuálních sportů Olomouckého kraje -CISKO

Jedná se o podporu a rozvoj individuálních sportů na vrcholové úrovni s cílem harmonického rozvoje tělesné a kulturní úrovně sportovců, trenérů, činovníků v těchto sportech a dosahování vynikajících výsledků reprezentujících Olomoucký kraj. Podporu sportovců centrum soustřeďuje na sportovní přípravu mladých talentovaných sportovců dorostenecké a juniorské kategorie, kteří dosahují vynikajících výsledků a jsou zařazeni do státní sportovní reprezentace. Jedná se zejména o sporty zařazené do olympijského programu, mimořádně i neolympijské sporty, pokud úspěšně reprezentují Olomoucký kraj na mezinárodních a domácích soutěžích.

O zařazení do CISKO rozhoduje představenstvo. Žádá o něj písemně příslušná tělovýchovná jednota či sportovní klub společně se zařazovanými sportovci, jejichž věková hranice se pohybuje v rozmezí 14-23 let. Zařazení je poté potvrzeno smlouvou mezi CISKO o. s. a sportovcem. Vzhledem k tomu, že je podpora směřována přímo sportovci, nebude tento zdroj součástí zhodnocení provedeného v poslední kapitole.

4.2.5 Podpora sportu z programu Významné projekty

Tento druh příspěvku se poskytuje občanským sdružením, humanitárním organizacím a jiným právnickým a fyzickým osobám, které provozují veřejně prospěšnou činnost na území Olomouckého kraje v oblastech:

- vzdělávání a vědy,
- mládeže ,
- kultury ,
- **tělovýchovy a sportu,**
- prevence kriminality, sociální patologie a primární prevence drogových závislostí,
- zdravotnictví,
- sociálních služeb a humanitární pomoci,
- turistického ruchu,
- životního prostředí.

Jednomu žadateli může být poskytnut v daném kalendářním roce pouze jeden tento finanční příspěvek, a to pouze v případě, má-li přínos pro Olomoucký kraj, jeho obyvatele a žádost

nemůže být uspokojena z jiných dotačních titulů Olomouckého kraje. Nelze ho poskytnout žadateli, který obdržel finance z příspěvků do 25 tisíc Kč poskytovaných Radou Olomouckého kraje, případně z dalších dotačních titulů Olomouckého kraje zaměřené na stejný projekt, jako je tento druh příspěvku. Příspěvky se neposkytují organizacím, jejichž zřizovatelem je Olomoucký kraj.

O poskytnutí příspěvků rozhoduje na návrh Rady Olomouckého kraje Zastupitelstvo Olomouckého kraje. Materiál zpracovává odbor ekonomický.

Písemné žádosti se podávají dle stanoveného termínu a příspěvky se poskytují na základě smlouvy uzavřené mezi Olomouckým krajem a žadatelem. Smlouvu připravuje a předkládá příslušný odbor, který také přijímá vyúčtování poskytnutých finančních příspěvků a zabezpečuje kontrolu správnosti jejich využití.

Kritéria pro přidělení dotace:

- hodnocení důvěryhodnosti žadatele (reference, zkušenosti),
- hodnocení věcné a časové reálnosti projektu,
- hodnocení přínosu projektu pro Olomoucký kraj a jeho obyvatele,
- případná další specifická kritéria dle jednotlivých oblastí,
- vícezdrojové financování projektu.

Finanční prostředky z rozpočtu Olomouckého kraje má možnost získat v podstatě každý subjekt, zabývající se sportem a tělovýchovou, splňuje-li podmínky vyhlášené poskytovatelem dotace. Dotační programy jakými jsou Neinvestiční příspěvky do 25 tis. Kč a Významné projekty se týkají různorodých oblastí veřejně prospěšné činnosti, do kterých mohou příspěvky plynout. Z posledně jmenovaného lze přispět na investiční akce a pořádání sportovních akcí mezinárodního charakteru.

Následující tabulka obsahuje údaje o celkové podpoře tělovýchovy a sportu z rozpočtu Olomouckého kraje za sledované období. V následující části této kapitoly pak budou vyčísleny zdroje poskytnutým pouze organizacím sdruženým v ČSTV a to z důvodu formulované hypotézy o vícezdrojovém financování a příspěvků na údržbu a provoz zařízení. V příloze č.4 je graficky znázorněn podíl ČSTV na těchto zdrojích.

Tab. 4.1 Příspěvky poskytnuté z rozpočtu Olomouckého kraje na sport v letech 2008-2010 (v tis. Kč)

Ukazatel	Rok		
	2008	2009	2010
Finanční příspěvky do 25 tis. Kč	2568	3912	2855
Příspěvky v oblasti sportu celkem	37158	39230	37067
z toho: Program I	9933	12580	11222
: Program II	975	850	845
: Podpora vrcholového sportu	24750	22850	24000
: Cisko	1500	1500	1000
Významný program	24120	13470	15240

Zdroj: Příspěvky Olomouckého kraje. [online]. [cit.2011-04-02]. Dostupné z [http:// www.kr-olomoucky.cz](http://www.kr-olomoucky.cz)

4.3 Rozpočet Olomouckého kraje

Finanční hospodaření Olomouckého kraje se řídí ročním rozpočtem, který je na základě ustanovení § 35 odst. 2 písm. i) zákona č. 129/2000 Sb., o krajích, schvalován každoročně Zastupitelstvem Olomouckého kraje. Rozpočet je jedním z hlavních nástrojů krajské samosprávy k realizaci jejich cílů. Sestavení rozpočtu Olomouckého kraje se dále řídí zákonem č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, zákonem č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní, případně dalšími zákony.

Pro srovnání uvádím výše finančních částek včetně procentuálního vyjádření plynoucích z celkového rozpočtu Olomouckého kraje do oblasti tělovýchovy a sportu a do ostatních kapitol rozpočtu ve sledovaném období v příloze č.5.

4.4 Občanská sdružení ČSTV v Olomouckém kraji

Analýzu zdrojů poskytovaných neziskovým organizací v oblasti sportu nelze provést bez určení jejich konkrétního příjemce. Pro svou diplomovou práci jsem zvolila tělovýchovné jednoty a sportovní kluby sdružené v ČSTV. Důvodem je jejich většinové zastoupení v sektoru neziskových organizací zabezpečující tělesnou výchovu a sport, a to nejen v oblasti členské základny, ale především objemem majetku, kterým disponují.

Posláním ČSTV je podporovat sport, tělesnou výchovu a turistiku, sportovní reprezentaci České republiky a přípravu na ni, zastupovat a chránit práva a zájmy sdružených subjektů, poskytovat jim požadované služby a vytvářet prostředí pro vzájemnou spolupráci.

Pro pochopení činnosti této specifické organizace je potřeba popsat organizační strukturu, mechanismus a organizaci zdrojů (včetně objemu), kterými tato organizace v letech 2008 až 2010 disponovala.

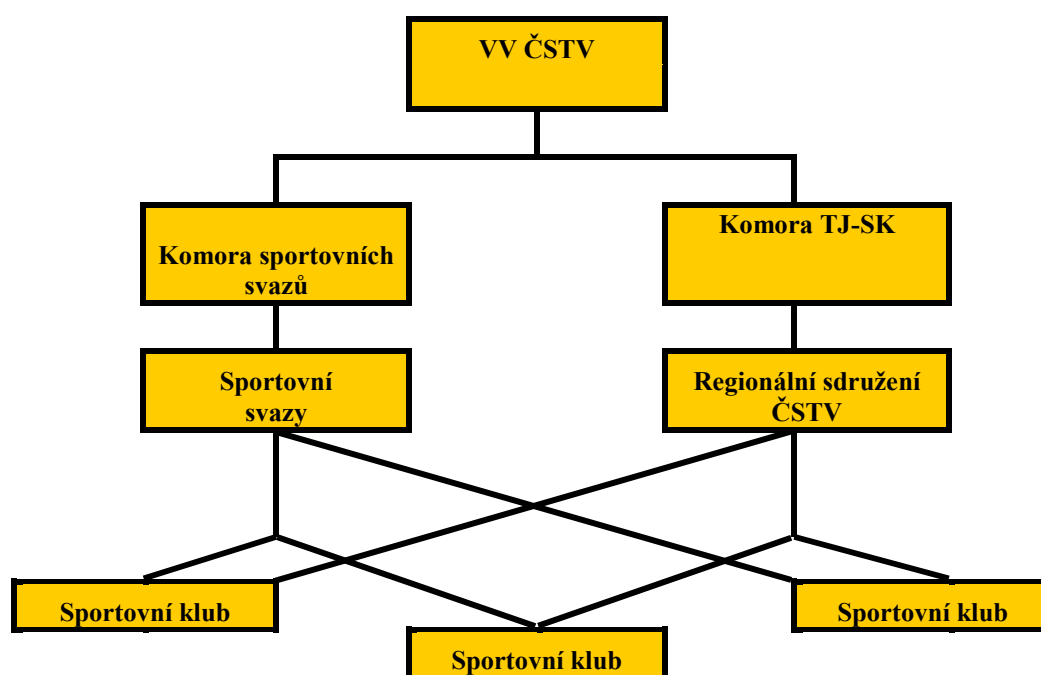
4.4.1 Organizační struktura ČSTV

ČSTV je střešní sdružení, jehož členy jsou právně, majetkově a organizačně samostatné a nezávislé sportovní spolky se sídlem na území ČR. Jde o strukturálně relativně složitý a z hlediska řízení unikátní subjekt, sdružující na jedné straně tělovýchovné jednoty a sportovní kluby jako spolky, působící v lokálních místech a na straně druhé národní sportovní svazy s celostátní působností. Pro analýzu zdrojů se budu dále věnovat pouze linii TJ a SK.

Organizační struktura komory TJ a SK je následující:

- Výkonný výbor ČSTV,
- Regionální sdružení ČSTV(Krajská a Okresní sdružení ČSTV),
- Tělovýchovné jednoty a sportovní kluby.

Obr. 4.1 Komorová struktura organizace ČSTV

Zdroj: Interní zdroj ČSTV, vlastní zpracování 2011.

Výkonný výbor ČSTV(VV ČSTV)

V hierarchii řízení organizace stojí VV ČSTV na vrcholu komorové struktury, která umožňuje ČSTV naplňovat své poslání jak po stránce řízení a rozvoje regionů, tak po stránce činnosti a rozvoje jednotlivých sportovních odvětví. V úvodní kapitole této práce³⁵ je popsána charakteristika této organizace.

Regionální sdružení ČSTV(RS ČSTV)

Krajské sdružení ČSTV (KS ČSTV) bylo ustanoveno jako reakce na vznik vyšších územněsprávních celků. O ustavení rozhodli delegáti, zastupující v komoře okresů ,okresní a regionální sdružení ČSTV Jeseník, Olomouc, Prostějov, Přerov a Šumperk a v komoře sportovních svazů 30 oficiálně delegovaných představitelů sportovních svazů (atletika, basketbal, cyklistika, fotbal, házená, jachting, jezdeckví, judo, kanoistika, krasobruslení, kuželky, lední hokej, lyžování, minigolf, moderní gymnastika, národní házená, orientační běh, plavecké sporty, sportovní gymnastika, stolní tenis, šachy, tenis, veslování, volejbal, triatlon, baseball, hokejbal, florbal a radiový orientační běh), a to na základě usnesení 13.valné hromady ČSTV.³⁶ Dle statistických údajů má tento region 566 TJ/SK a 85.000 členů . Na základě výkazu hospodaření je v majetku klubů a tělovýchovných jednot majetek v účetní celkové hodnotě 1,58 mld. Kč³⁷.

Okresní sdružení ČSTV(OS ČSTV) je občanské sdružení, jehož členy jsou právně, majetkově a organizačně samostatné a nezávislé sportovní spolky se sídlem na území okresů, jejichž základním předmětem činnosti je provozování sportu. TJ a SK jsou registrovány u MV ČR na základě vlastních stanov. Členy okresního sdružení se stávají na základě přihlášky schválené okresním výkonným výborem, kterému delegovala tuto pravomoc valná hromada. TJ a SK jsou právnické osoby , hospodařící s vlastním majetkem a zdroji. Dalšími z členů této organizace jsou sportovní svazy s okresní působností, které nemají právní subjektivitu a jejich činnost spočívá především v řízení soutěží na okresní úrovni. Svazy mají vlastní finanční prostředky a hospodaří s nimi na základě svých rozpočtů.

Mezi základní úkoly OS ČSTV v souladu se stanovami patří:

- organizační, ekonomická a administrativní podpora činnosti sdružených členů, vnitřní servis a služby(ekonomické, právní, informační)

³⁵ Kapitola 2.3.Charakteristika střešních organizací, str.12-13.

³⁶ VH ČSTV dne 21.4.2001 rozhodla o ustanovení KS ČSTV ve smyslu čl.XI I/I platného znění Stanov ČSTV.

³⁷ Podklad pro jednání 23.valné hromady ČSTV. Praha: Olympia.2011

- prosazování a ochrana společných zájmů a práv členů
- spolupráce s orgány státu a samosprávy, vyhledávání přímé podpory a pomoci
- soustřeďování a zároveň transparentní distribuce veřejných, vlastních a dalších finančních zdrojů, které jsou určeny ke společnému financování členů a zajišťování kontroly jejich využívání

Každý takto obecně formulovaný úkol má konkrétní podobu, která je každoročně hodnocena na jednání nejvyššího orgánu OS ČSTV-valné hromadě.

Tělovýchovné jednoty a sportovní kluby

TJ a SK jsou na nejnižším stupni organizační struktury ČSTV. TJ a SK jsou registrovány u MV ČR na základě vlastních stanov. Členy okresního sdružení se stávají na základě přihlášky schválené okresním výkonným výborem, kterému delegovala tuto pravomoc valná hromada. TJ a SK jsou právnické osoby, hospodařící s vlastním majetkem a zdroji. Z členství v okresním sdružení plyne TJ a SK následující povinnost - zpracování statistických údajů o členech a odevzdání výkazu hospodaření za příslušný rok. Tyto údaje slouží pro výpočet příspěvku, jejichž kritéria jsou každoročně schvalována nejvyšším orgánem- valnou hromadou okresního sdružení. Jako člen ČSTV se podílí na zdrojích, které již konkrétně uvádím v následující části kapitoly.

4.5 Zdroje občanských sdružení ČSTV v rámci Olomouckého kraje

Občanským sdružením byly v letech 200-2010 poskytnuty prostředky z těchto zdrojů:

- MŠMT ČR,
- MF ČR,
- zdroje z rozpočtu Olomouckého kraje,
- zdroje z rozpočtů obcí a měst,
- dotace střešní organizace ČSTV,
- zdroje z hlavní a doplňkové činnosti.

4.5.1 Podpora z programů MŠMT ČR

Podpora ze zdrojů MŠMT je TJ a SK v naprosté většině poskytována z Programu VIII a Programu 233510 a to prostřednictvím střešní organizace, výjimečně je dotace z programu 233510 poskytnuta přímo. Důvodem je spolufinancování, na kterém se podílí město či obec.

Program VIII- Údržba a provoz sportovních a tělovýchovných zařízení.

Použití programu - podpora a provozování sportovních a tělovýchovných zařízení ve vlastnictví a dlouhodobém pronájmu. Určeno pro zastřešující občanská sdružení dle předložených projektů. Jednou z podmínek dotace je 30% spoluúčast příjemce dotace.

Klíč k dělení - na úrovni MŠMT se prostředky dělí podle objemu majetku a členské základny, na úrovni ČSTV pak rozhodnutím valné hromady podle objemu vynaložených nákladů na údržbu a na energie.

Tab. 4.2 Podpora z Programu VIII v letech 2008-2010(v tis. Kč)

Ukazatel RS ČSTV	Rok		
	2008	2009	2010
Jeseník	342,30	452,40	318,80
Olomouc	2127,30	1861,80	1705,10
Prostějov	377,10	290,20	462,80
Přerov	920,30	725,90	1007,70
Šumperk	1018,50	784,50	1072,20

Zdroj: Interní zdroj ČSTV, vlastní zpracování 2011.

Program 233510 - Podpora rozvoje a obnovy materiálně technické základny sportovních organizací

Použití programu - výstavba a zásadní rekonstrukce sportovních a tělovýchovných zařízení ve vlastnictví a dlouhodobém pronájmu TJ, SK a svazů, výjimečně ve vlastnictví měst a obcí.

Klíč dělení - na úrovni MŠMT na základě uplatněných investičních záměrů, od roku 2007 část vyčleněna pro výběr ze strany střešních občanských sdružení a část pro individuální rozhodnutí MŠMT.

Tab. 4.3. Podpora z programu 233510 v letech 2008-2010(v tis. Kč)

Ukazatel RS ČSTV	Rok		
	2008	2009	2010
Jeseník	200,00	7157,00	0,00
Olomouc	210,00	0,00	0,00
Prostějov	1950,00	150,00	0,00
Přerov	0,00	155,00	0,00
Šumperk	275,00	15700,00	0,00

Zdroj: Interní zdroj ČSTV, vlastní zpracování 2011.

4.5.2 Podpora z programu MF ČR

MF ČR poskytuje od roku 2008 účelovou dotaci na veřejně prospěšnou činnost v oblasti tělovýchovy a sportu. Tato je poskytována všem akcionářům společnosti SAZKA a s. a stejně tak jako dotace z MŠMT podléhá vyúčtování.

Účelová dotace na veřejně prospěšnou činnost v oblasti tělovýchovy a sportu

Použití programu - podpora na provozování sportovních a tělovýchovných zařízení. Určeno pro zastřešující občanská sdružení.

Klíč k dělení - na úrovni MF se prostředky dělí podle výše akcionářského podílu společnosti SAZKA a.s, na úrovni ČSTV pak rozhodnutím valné hromady podle počtu členů a objemu vynaložených nákladů na energie a nájem.

Tab. 4.4 Podpora z Účelové dotace na veřejně prospěšnou činnost v letech 2008-2010
(v tis. Kč)

Ukazatel RS ČSTV	Rok		
	2008	2009	2010
Jeseník	331,40	568,50	552,00
Olomouc	2343,20	2052,10	1849,00
Prostějov	1198,00	1167,00	1023,80
Přerov	1281,60	1152,30	1155,90
Šumperk	984,70	1012,70	1012,10

Zdroj: Interní zdroj ČSTV, vlastní zpracování 2011

4.5.3 Podpora z rozpočtu Olomouckého kraje a rozpočtu obcí a měst

Z těchto zdrojů získaly TJ a SK ČSTV podpory z: Významného projektu, Příspěvků do 25 tis.Kč a z Programů podpory sportu (Program I.,II. a Vrcholový sport).

Podpora z Významného projektu – údržba a provoz tělovýchovných zařízení

Použití programu - podpora a provozování sportovních a tělovýchovných zařízení ve vlastnictví a dlouhodobém pronájmu. Určeno pro zastřešující krajské sdružení ČSTV.

Klíč k dělení - každoročně je poskytována KS ČSTV ve výši 4. mil. Kč. Tyto prostředky se dělí OS ČSTV podle objemu vynaložených nákladů na údržbu a na energie.

Tab. 4.5. Podpora z Významného projektu – údržba a provoz TVZ v letech 2008-2010
(v tis. Kč)

Ukazatel RS ČSTV	Rok		
	2008	2009	2010
Jeseník	286,10	286,10	279,30
Olomouc	1778,00	1778,00	1494,00
Prostějov	315,30	315,30	405,30
Přerov	769,30	769,30	882,50
Šumperk	851,30	851,30	938,90

Zdroj: Příspěvky Olomouckého kraje. [online]. [cit.2011-04-02]. Dostupné z [http:// www.kr-olomoucky.cz](http://www.kr-olomoucky.cz)

Podpora z Významného projektu – investiční akce a příspěvky na pořádání akcí mezinárodního charakteru

Použití programu – rekonstrukce, modernizace a výstavba sportovních zařízení a podpora při pořádání sportovních akcí s mezinárodní účastí.

Klíč k dělení - Určeno pro konkrétní subjekt na základě žádosti.

Tab. 4.6 Podpora z Významného projektu – investice a mezinárodní akce v letech 2008-2010 (v tis. Kč)

Ukazatel RS ČSTV	Rok		
	2008	2009	2010
Jeseník	0,00	0,00	0,00
Olomouc	5800,00	4335,00	4250,00
Prostějov	4000,00	2100,00	500,00
Přerov	500,00	100,00	80,00
Šumperk	1850,00	0,00	500,00

Zdroj: Příspěvky Olomouckého kraje. [online]. [cit.2011-04-02]. Dostupné z [http:// www.kr-olomoucky.cz](http://www.kr-olomoucky.cz)

Neinvestiční příspěvky do 25 tis.Kč a Podpora v oblasti sportu :Program I, II.

Použití programu - podpora činnosti a pořádání sportovních akcí. Určeno pro TJ a SK dle předložených žádostí.

Klíč k dělení - na úrovni Olomouckého kraje dle schválených kritérií.

Tab.4.7 Podpora z programů Neinvestiční příspěvky do 25 tis. Kč a Programu I.,II. v období 2008-2010 (v tis. Kč)

Ukazatel RS ČSTV	Rok		
	2008	2009	2010
Jeseník	750,00	1045,00	1300,00
Olomouc	4868,00	5567,00	4815,00
Prostějov	750,00	1240,00	1880,00
Přerov	2110,00	2371,00	2220,00
Šumperk	1190,00	1772,00	1512,00

Zdroj: Příspěvky Olomouckého kraje. [online]. [cit.2011-04-02]. Dostupné z [http:// www.kr-olomoucky.cz](http://www.kr-olomoucky.cz)

Podpora vrcholového sportu

Použití programu - podpora vrcholového sportu. Určeno jak pro organizace ze ziskového sektoru tak pro organizace založené na neziskovém principu. Zhodnocení provedeno jen pro tyto. Dotace je přidělena na základě žádosti a podléhá vyúčtování.

Klíč k dělení - na úrovni Olomouckého kraje dle sportovních výsledků.

Tab.4.8 Podpora z podprogramu Vrcholový sport v období 2008-2010 (v tis. Kč)

Ukazatel RS ČSTV	Rok		
	2008	2009	2010
Jeseník	600	600	550
Olomouc	7100	6900	5600
Prostějov	7700	6650	5700
Přerov	4750	5400	4800
Šumperk	1250	1250	1000

Zdroj: Příspěvky Olomouckého kraje. [online]. [cit.2011-04-02]. Dostupné z [http:// www.kr-olomoucky.cz](http://www.kr-olomoucky.cz)

Podpora z rozpočtu obcí a měst na území Olomouckého kraje

Podpora z rozpočtu obcí je řešena individuálně. Výše a podmínky přidělování dotací jsou plně v kompetencích jednotlivých zastupitelstev.

Tab.4.9 Podpora tělovýchovy sportu z rozpočtu obcí v letech 2008-2010 (v tis. Kč)

Ukazatel RS ČSTV	Rok		
	2008	2009	2010
RS ČSTV	80880,00	97616,00	86769,00

Zdroj: Interní zdroj ČSTV, vlastní zpracování 2011

4.5.4 Dotace střešní organizace

Střešní organizace ČSTV poskytuje dotace z vlastních zdrojů, o kterých rozhodne Valná hromada ČSTV. Bilance vlastních prostředků se připravuje v období před konáním Valné hromady ČSTV. Jednotlivé druhy příjmů mají různou dobu splatnosti. Jde o následující příjmy:

1. Výtěžek společnosti SAZKA a.s.- je plánován za období daného roku s tím, že bude zálohově placen v průběhu roku a jeho konečná výše a zaplacení doplatku bude provedeno v roce následujícím.
2. Dividendy akciových společností - jsou zaslány do června běžného roku na účet ČSTV.
3. Úrok z rezervního fondu - je částka známá k 31.12. předcházejícího roku.
4. Příjem z úspor ČSTV- je rovněž realizován v předcházejícím roku, takže jeho výše je k 31.12 známa.

Ze všech těchto zdrojů má jiný režim pouze výtěžek SAZKA a.s. Tento stav má již dlouholetou tradici a vyplývá z ustanovení zákona č. 202/1995 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách. Na základě tohoto ustanovení uzavřelo ČSTV a SAZKA a.s. smlouvu. V praxi to znamená , že ČSTV je povinen účtovat o výtěžku daného roku na dohadných položkách, po valné hromadě SAZKA a.s. je znám výtěžek roku předcházejícího a tento je pak odúčtován z dohadných položek a je s ním nakládáno jako s výtěžkem daného roku. Sazka a.s. se vždy snažila alespoň část plánovaného výtěžku za daný rok uhradit před konáním valné hromady. Tento postup sice nemá podporu obchodního zákoníku, jehož ustanovením se musí SAZKA a.s. jako obchodní společnost řídit. Je v něm hovořeno o absolutním zákazu vyplácet zisk zálohově před konáním valné hromady, která se musí uskutečnit do 30.6., tento postup je však vzhledem k financování veřejně prospěšných aktivit z těchto zdrojů, akciové společnosti tolerován.

Použití dotace - podpora činnosti sdružených subjektů. Určeno pro RS ČSTV.

Klíč k dělení - na úrovni VV ČSTV dle členské základny a podle objemu vynaložených nákladů na údržbu a na energie . Na úrovni RS ČSTV pak plně v kompetenci nejvyššího orgánu jakým je Valná hromada konkrétního okresního sdružení ČSTV.

Tab.4.10 Dotace na činnost z vlastních zdrojů ČSTV v letech 2008-2010 (v tis. Kč)

Ukazatel RS ČSTV	Rok		
	2008	2009	2010
RS ČSTV	387272,00	269738,00	285122,00

Zdroj: Interní zdroj ČSTV, vlastní zpracování 2011

4.5.5 Příjmy z hlavní a doplňkové činnosti

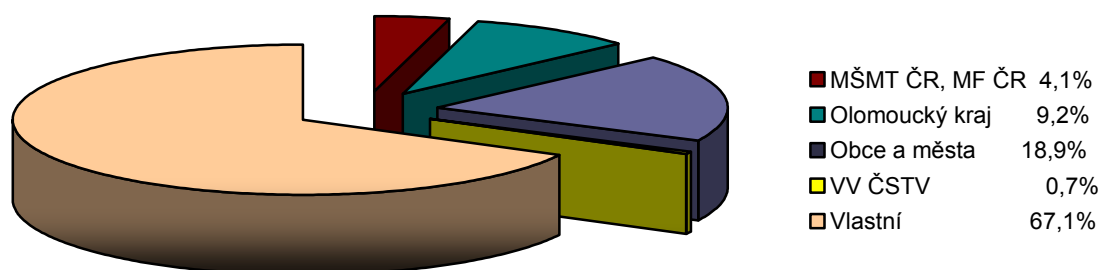
Příjmy tělovýchovných jednot a sportovní klubů se dělí na dvě skupiny, na příjmy z hlavní a příjmy z doplňkové činnosti. Do první skupiny patří především členské příspěvky, příjmy ze sportovních aktivit, příspěvky dárců a dotace(pro přehled jsou zmíněny zvlášť). Do druhé skupiny pak patří příjmy z podnikatelských aktivit. Jejich existence a výše je individuální.

Tab.4.11 Příjmy TJ a SK v hlavní a doplňkové činnosti v letech 2008-2010 (v tis. Kč)

Ukazatel RS ČSTV	Rok		
	2008	2009	2010
RS ČSTV	387272,00	269738,00	285122,00

Zdroj: Interní zdroj ČSTV, vlastní zpracování 2011

Cílem této kapitoly bylo provést analýzu zdrojů neziskových organizací působících na území Olomouckého kraje v oblasti sportu za období let 2008- 2010. Jako příjemce těchto zdrojů jsem zvolila občanská sdružení Českého svazu tělesné výchovy. Z následujícího grafického zpracování je zřejmá struktura zdrojů i jejich jednotlivé poměry .

Obr. 4.2 Struktura zdrojů TJ a SK sdružených v ČSTV v období od roku 2008-2010

Zdroj: Interní zdroj ČSTV, vlastní zpracování 2011

Provedená analýza potvrdila hypotézu , že podpora a rozvoj sportu v Olomouckém kraji je založena na vícezdrojovém financování. Jedná se o dotace střešní organizace, státní dotace, dotace ze samosprávných celků a příjmy z hlavní a doplňkové činnosti. Podíl těchto zdrojů je jiný u jednooborového klubu s 10 členy bez majetku a u klubu s několika oddíly, majetkem a tisíci členů.

Jak je zřejmé, rozhodující příjmovou položkou je vlastní činnost . To samozřejmě nejsou jen příjmy ze vstupného , ale je to provoz sportovních zařízení a především ekonomická činnost (činnost podléhající dani z příjmu). Druhým nejvýznamnějším zdrojem jsou dotace z Olomouckého kraje a obcí. Takto vysoký podíl je částečně ovlivněn složením obecních a krajských samospráv , ve kterých mají členové klubů své příznivce, nebo dokonce přímé zastoupení a 30% spoluúčastí na financování údržby a provozu zařízení. Nízký podíl z podpor státu a dotací střešní organizace potvrzuje současný přístup státu ke sportu a ekonomické problémy společnosti SAZKA a.s.

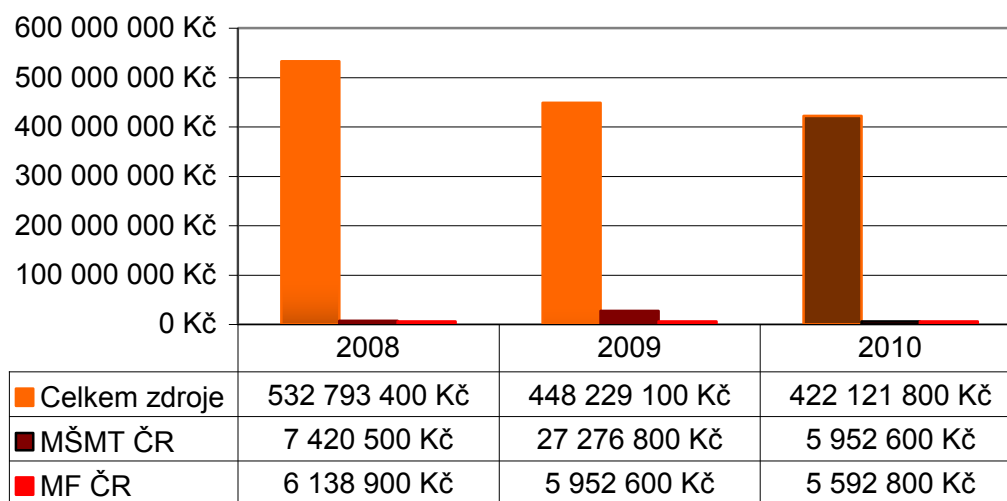
5 Zhodnocení financování neziskových organizací v Olomouckém kraji

Sport představuje v současnosti společenský a ekonomický jev narůstajícího významu, jež význačným způsobem přispívá k rozvoji společnosti. V zemích EU je v průměru 20% populace organizováno v klubech, což potvrzuje i členská základna ČSTV, která činí 15%, kromě toho však velká část sportuje neorganizovaně. V následujícím zhodnocení jsem zjistila jak na tuto skutečnost reagují státní a regionální instituce a jako měrou se díky vlastním aktivitám daří plnit poslání neziskových sportovních organizací.

5.1 Podpora sportu z rozpočtů ministerstev

Podpora z veřejných rozpočtů se váže na skutečnost zda jde z ekonomického hlediska o statek veřejný či nikoliv. Rozlišení je velmi důležité pro pochopení, zda stát a samosprávy mají finančně přispívat na rozvoj sportu ze svých rozpočtů. Veřejný statek je z hlediska spotřeby definován jako nevylučitelný a nerivalitní. Oba tyto znaky jsou souběžně vykazovány volnými podmínkami provozování některých druhů sportu a volným přístupem k těmto aktivitám. Logicky z toho vyplývá, že na vytváření podmínek pro takové sportovní aktivity je možné přispívat z veřejných rozpočtů.

Obr. 5.1 Podpora sportu v Olomouckém kraji z rozpočtů MŠMT ČR a MF ČR k celkovým zdrojům v letech 2008-2010 (v tis.Kč)

Zdroj: Interní zdroj ČSTV, vlastní zpracování 2011

Vývoj tohoto zdroje odráží vývoj celkových příjmů. Stejně tak jako se snížil celkový objem příjmů snížila se i podpora z rozpočtu jednotlivých ministerstev. Podíl zdrojů z rozpočtů MŠMT ČR a MFČR, k celkovým zdrojům TJ a SK v letech 2008-2010 činí v průměru 4,1 %. Tuto skutečnost pozitivně narušila skutečnost v podobě realizovaných investic v letech 2008 a 2009. Je zřejmé, že podpora sportu ze státních zdrojů je velmi nízká. Dle Analýzy sportu, která byla provedena v roce 2008, je ČR s výdaji na sport na jednoho obyvatele na třetím místě od konce před zeměmi jako jsou Malta a Bulharsko. Tato dlouhodobě nepříznivá situace je odrazem stavu ekonomiky a současným přístupem státu k organizačnímu zabezpečení sportu. Je potřeba si však uvědomit, že sport tyto prostředky nejen žádá, ale současně toto prostředí výrazně přispívá k tvorbě HDP a značnou měrou se podílí na výběru přímých a hlavně nepřímých daní. Bez významu není ani vliv sportovního prostředí na počet pracovních příležitostí.

5.1.1 Současný přístup státu k financování sportu

Na konci roku 2010 byl veřejnosti představen nový přístup k problematice sportu, především k jeho financování. Ministr financí Miroslav Kalousek a ministr školství Josef Dobeš připravili [plán revoluční změny](#), jak rozdělovat státní dotace do sportu. V minulosti byly finanční prostředky poukazovány na účty střešních organizací z programů vyhlášených Ministerstvem školství mládeže, dále pak byli financovány akce většinou investičního charakteru přímo z kapitoly Všeobecná pokladní správa a v neposlední řadě od roku 2008 také prostřednictvím účelové dotace z Ministerstva financí poskytované akcionářům společnosti SAZKA a.s. Právě tento způsob financování má od roku 2011 jiná pravidla. Od letošního roku tak stát nepošle 300 milionů prostřednictvím ČSTV, jako každý rok, ale tyto prostředky půjdou přímo sdruženým svazům. Snahy seškrtnout státní finance se dotkly všech odvětví a sport není výjimkou, a tak se tato částka snížila o 10%. Nově nastolené financování zástupci státu zdůvodnili snahou šetřit a tím, že finanční prostředky končily v platech funkcionářů a na financování sportu, především podporujícího děti a mládež, již nezbylo. Schválené změny mají být přínosem pro sport, který je obecně vnímán jako nepřiliš společensky důležitý. Návratnost subvencí do sportu je bohužel většinou měřena úspěchy vrcholových sportovců a jen málokdo si uvědomuje i další aspekty užitečnosti sportu, kterým však věnují evropské instituce stále více prostoru a podpory. Na základě tohoto trendu byla i v České republice vypracována analýza financování sportu, která byla zveřejněna v dubnu roku 2009. Tato analýza byla vypracována expertní komisí Ministerstva školství mládeže a tělovýchovy, Českého olympijského výboru a Vysoké školy ekonomické pomocí podobné

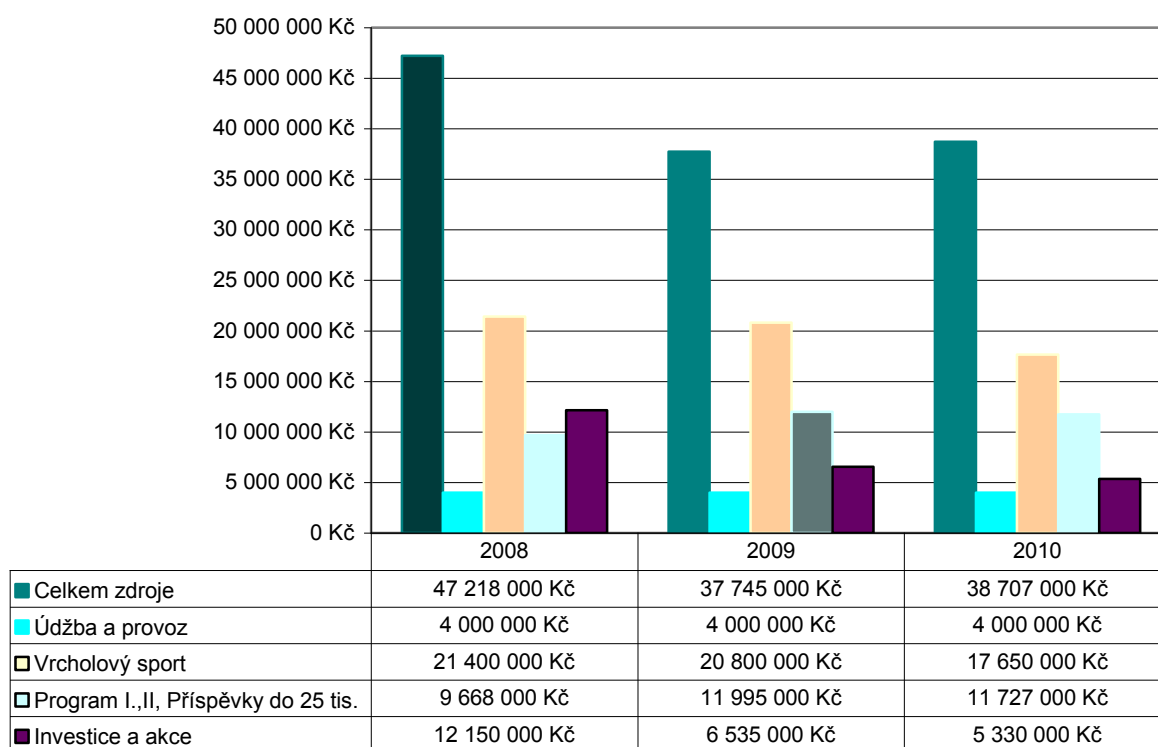
metodiky použité v tzv. Bílé knize o sportu vypracované Evropskou komisí v roce 2007. Výsledky analýz financování sportu státem jsou překvapivé, zejména z pohledu ekonomického. Je prokázáno, že sportovní prostředí generuje v zemích EU až 3,7% HDP a zaměstnává až 5,4% pracovní síly. Podíl veřejných výdajů na sport ve srovnání se zeměmi EU vyjádřených v % HDP je ČR na 4. místě od konce s 0,11%. Na druhou stranu díky této nízké podpoře figuruje ČR v horní polovině žebříčku podle investovaných peněz do sportu a návratností měřenou podle úspěšnosti na olympijských hrách. Dále bylo výše uvedenou expertní komisí vyčísleno, že sportovní prostředí je čistým plátcem do státního rozpočtu se saldem 1,1 až 3,7 miliardy korun. Investovat do sportu se tedy vyplatí, otázkou je, zdali takovým způsobem, kteří naši politici předvedli například při nedávném mistrovství světa v klasickém lyžování, kdy se velkoryse proinvestovaly dvě miliardy na jeho uspořádání. Je zřejmé, že jednotlivé finanční sloupy státní podpory sportu nemají jednotnou koncepci a budoucnost ukáže zda se podaří současným rozhodnutím vládních představitelů tento stav změnit. Cílem této diplomové práce není hodnocení co vedlo zástupce státu k takovému rozhodnutí, ale věřím že to má být forma pro čistější financování sportu a ne kampaň jak oslabit největšího akcionáře SAZKY a.s. a otevřít si tak cestu k jeho majetku. Ostatním akcionářům společnosti SAZKA se režim financování nezměnil³⁸.

5.2 Podpora sportu z rozpočtu ÚSC

Z provedené analýzy je zřejmé, že tyto zdroje patří svým objemem k druhým největším jakými NO disponují. Důvodem je pozitivní přístup orgánů samosprávy k rozvoji sportu, který se projevil v přijetí a následném plnění Programového prohlášení Olomouckého kraje. Především však k tomuto postoji přispěla i partnerská spolupráce s představiteli Olomouckého kraje se zástupci Krajského sdružení ČSTV, která se datuje od roku 2003. Tato kooperace vyústila v podporu každoročního příspěvku ve výši 4 mil. Kč, který putuje do TJ a SK na údržbu a provoz tělovýchovných zařízení. Následná analýza však nepotvrdila hypotézu, že Olomoucký kraj na tuto aktivitu přispívá ve větším objemu než na jiné sportovní aktivity. SWOT analýza Olomouckého kraje znázorněna v příloze č.6.

³⁸ *White Paper on Sport*, [online][cit.2011-3-25]. Dostupné z http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/site/cs/com/2007/com2007_0391cs01.pdf

Obr. 5.2 Podpora sportu z rozpočtu Olomouckého kraje v letech 2008-2010 na jednotlivé programy

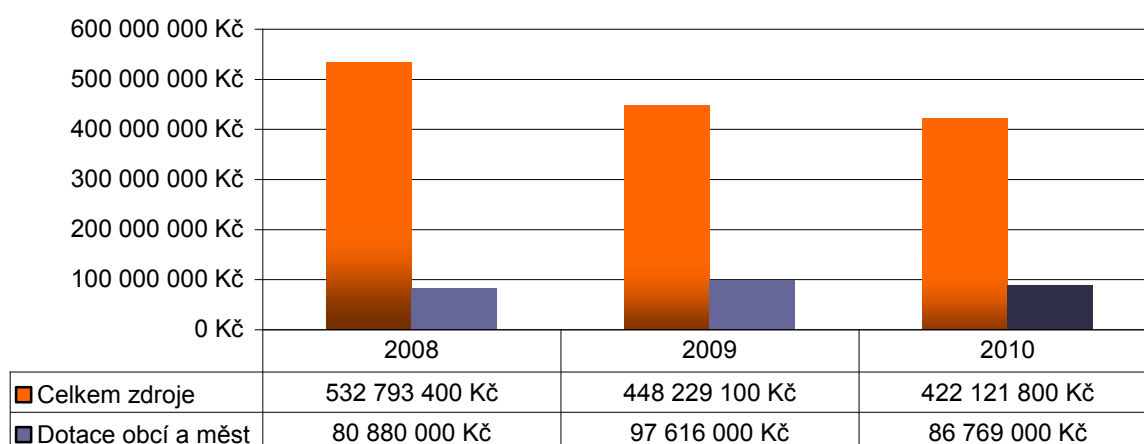

Zdroj: Příspěvky Olomouckého kraje. [online]. [cit.2011-04-02]. Dostupné z [http:// www.kr-olomoucky.cz](http://www.kr-olomoucky.cz)

Doporučení

Je zřejmé, že na údržbu a provoz TJ a SK plyne z rozpočtu Olomouckého kraje v průměru 8,5% z celkových výdajů. Oproti tomu byla za sledované období na vrcholový sport vynaložena částka ve výši 59,85 mil. Kč, což v průměru činí 43%. Dotace z tohoto programu přitom čerpá pouze 11 žadatelů. Vzhledem k dynamickému zvýšení oblasti rekreačních forem pohybové aktivity obyvatelstva kraje a technickému stavu tělovýchovných zařízení bude vhodné zhodnotit podíl dotací mezi jednotlivými formami tělesné výchovy a sportu. Z tohoto důvodu by bylo vhodné při stejném množství finančních prostředků změnit poměr mezi příspěvky na údržbu a provoz a mezi oblastí vrcholového sportu. I přes kladný vztah managementu Olomouckého kraje k oblasti tělovýchovy a sportu a snahy o dotování tělovýchovných aktivit není dotační politika Olomouckého kraje dostačující a vyvážená.

Obr. 5.3 Podpora sportu z rozpočtu měst a obcí Olomouckého kraje v letech 2008-2010

Zdroj: Interní zdroj ČSTV, vlastní zpracování 2011

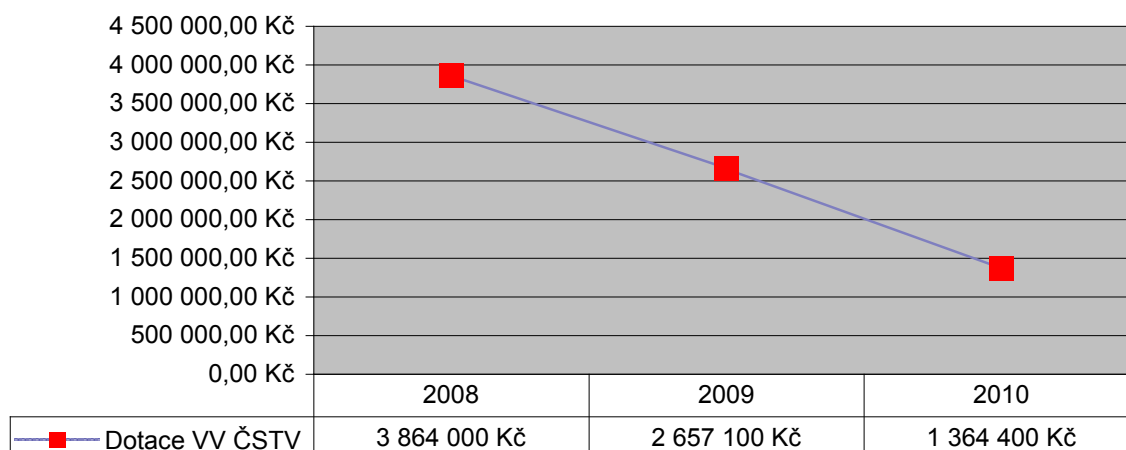
Doporučení:

Oproti příspěvkům z Olomouckého kraje jsou příspěvky z rozpočtu obcí a měst více jak dvojnásobné. Důvodem je skutečnost, která se potvrdila v mé bakalářské práci a souvisí s vlastnictvím tělovýchovných zařízení. Historicky vlastnily v Čechách i na Moravě sportovní zařízení spolky. Tento způsob byl v ekonomicky zkreslené podobě zachován i v celém poválečném období a přetrvává až na výjimky do dneška. Hlavní nákladovou položkou na úrovni TJ a SK jsou proto náklady na provoz a údržbu sportovních zařízení. Perspektivou provozu a údržby nákladných zařízení (zimní stadiony, bazény, velké haly) je převod majetku do vlastnictví obcí a měst. Obce a města pak následně převedou zařízení a základě smlouvy do užívání TJ a SK. Financování tak probíhá efektivně ze všech dostupných zdrojů.

5.3 Dotace střešní organizace

K této části zdrojů je nutno konstatovat a potvrdit zhoršující se současnou situaci, zaviněnou nevyřešenými problémy DPH a splátkami obligací. Na základě této skutečnosti hospodařila jednotlivá okresní sdružení v letech 2008-2010 s částkou pokrývající rozpočet organizace. Z tohoto důvodu nemohly být dotace na činnost, které byly každoročně zasílány TJ a SK, odeslány, historicky poprvé od založení okresních sdružení ČSTV v roce 1993.

Obr. 5.4 Dotace VV ČSTV poskytnuté RS ČSTV v období 2008-2010

Zdroj: Interní zdroj ČSTV, vlastní zpracování 2011

Doporučení:

Tato skupina příjmů zaujímá ve struktuře analyzovaných zdrojů svým objemem poslední místo. Jako jedno z řešení jak opět obnovit tento zdroj příjmů na přijatelnou úroveň, je přistoupit na návrh státu a umožnit vstup strategického partnera do společnosti SAZKA a.s., tím by společnost získal zdroje na splátky obligací a odvody na veřejně prospěšné účely by opět byly zasílány. Další z možností jak se vypořádat s touto nepříznivou situací je spolupráce s představiteli místní samosprávy, na jejímž základě by vznikla možnost ovlivňovat a řešit problémy s financováním sportu na regionální a lokální úrovni. Je zřejmé, že etapa nadšeného zakládání byla vystřídána etapou hledání cest jak se rozvíjet a jak přežít. V její první fázi hledaly tyto neziskové organizace jednotlivě, ale praxe ukázala, že spolupráce a jednotnost je v této věci obrovským přínosem.

5.4 Zdroje z vlastní činnosti

Ve sledovaném období získaly TJ a SK částku ve výši 313 mil. Kč, tato částka představuje objem ve výši 67,1% celkových zdrojů. V této části je potřeba připomenout, že veškeré dotace, které svou charakteristikou patří do této skupiny, zde nejsou zahrnuty z důvodu zhodnocení jednotlivých zdrojů.

Svou vlastní aktivitou přesvědčily členové občanských sdružení o svých schopnostech, díky kterým v této nepříznivé situaci pro sport a celou ekonomiku, dokáží vytvořit zdroje nejen pro svou vlastní činnost, ale také pro stát.

Doporučení:

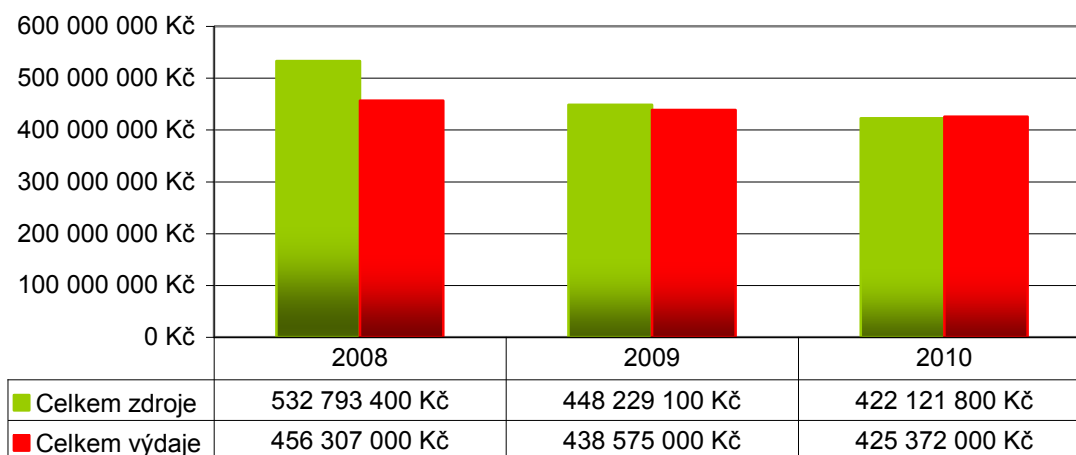
Ekonomická kritéria však nejsou vždy slučitelná s požadavky sportu. Uplatnění tržní ekonomiky ve sportovním prostředí by nemělo narušovat jeho specifický obsah, ale bez finanční podpory z toho zdroje by existence tohoto odvětví byla vážně ohrožena.

Stát by měl vytvářet podmínky k provádění sportovních aktivit a tím podporovat jejich rozvoj. V oblasti legislativy by se měl zaměřit především na zpřísnění odvodů ze všech druhů hazardních her, měl by zajistit odvod z koncesionářských poplatků a dále pak kvantifikovat podporu z veřejných rozpočtů v Zákoně o podpoře sportu.

5.5 Zhodnocení výdajů

Abychom mohli zodpovědně provést zhodnocení zdrojů financování, musíme je porovnat s vynaloženými výdaji. Následující graf zahrnuje veškeré výdaje související jak s hlavní tak i s činnostmi ekonomickou. Z grafu je zřejmé, že současné zdroje již nestačí na pokrytí výdajů.

Obr. 5.5 Výdaje TJ a SK Olomouckého kraje v letech 2008-2010

Zdroj: Interní zdroj ČSTV, vlastní zpracování 2011

Cílem této kapitoly bylo zhodnotit zdroje v oblasti sportu. Potvrdilo se, že rozvoj sportu je založen na vícezdrojovém financování. Prostředky, které se v minulosti TJ a SK podařilo získat prostřednictvím svých podnikatelských aktivit a spolupráce s regionálními a místními orgány již v současnosti nestačí na pokrytí výdajů. Pokud se nenajde způsob jak vyřešit jeden z nejdůležitějších problémů-finance, je vážně ohrožena činnost a poslání klubů, pro která byla založena, což negativně ovlivní celou společnost.

Závěr

Sport a tělovýchova má v České republice dlouholetou a bohatou tradici, s širokým zapojením občanů do pestré palety sportovních aktivit.

O rozvoj sportu se v naší zemi starají občanská sdružení, které jsou většinou členy ČSTV. Tato organizace s celostátní působností je organizace demokratická, nezávislá a nepolitická, respektující plnou samostatnost a odpovědnost sdružených subjektů. Svým pojetím činností a organizační strukturou odpovídá evropskému standardu nevládních spolkových tělovýchovných a sportovních organizací.

Tak jako každý aktivní subjekt, potýká se i tato organizace s řadou problémů. Některé problémy můžeme přičítat současné ekonomické krizi, ale většina si jich organizace sebou nese z dob minulých. Kromě plnění své základní funkce se tak musí starat jak o jejich odstraňování tak především o způsob jak jim předcházet.

Přetrvávajícím hlavním problémem, mimo neméně důležitých jakými jsou daně a legislativa, je financování.

Stěžejním cílem mé práce je objasnění problematiky financování občanských sdružení v oblasti sportu, analýza zdrojů a zdůraznění potřeby aktivní role veřejných rozpočtů pro fungování tohoto neziskového sektoru.

Občanská sdružení v oblasti sportu mají určitou organizační hierarchii, s kterou úzce souvisí jejich financování. Na vrcholu stojí orgán s celostátní působností ČSTV. Zdroje, s kterými hospodaří jsou zdroje vlastní a zdroje z veřejného rozpočtu-státní, jejich určitá část je na základě schválených kritérií zasílána okresním sdružením. Okresní sdružení je další článkem v této struktuře. Kromě zdrojů obdržených cestou ČSTV, hospodaří také se zdroji z krajského rozpočtu a s příjmy z vlastní činnosti. Posledním článkem jsou TJ a SK, které jsou konečným příjemcem zdrojů z veřejných rozpočtů. Tyto zdroje jsou zdroji účelovými podléhající kontrole a řádnému vyúčtování. Státní zdroje jsou poskytovány na dva účely: na údržbu a provoz tělovýchovných zařízení a na investiční akce.

Ve své práci jsem analyzoval jak zdroje z veřejných rozpočtů neziskových organizací v oblasti sportu, tak zdroje střešní organizace a zdroje získané na základě podnikatelských či sportovních aktivit. Pro analýzu metodou srovnání jsem si vybrala region Olomouc, kde sleduji objem přijatých dotací v období od roku 2008 do roku 2010.

Z této metody jasně vyplývá tento závěr.

Mnou zvolený způsob analýzy srovnáním nepotvrdil hypotézu č. 1:

Finanční prostředky vyššího územněsprávního celku vyčleněné na podporu sportu nejsou ve větším objemu určeny na provoz a údržbu sportovních zařízení. Ve větším objemu jsou vynakládány na vrcholový sport, na sportovní akce a podporu činnosti jednotlivých občanských sdružení.

Management Olomouckého kraje by měl v budoucnu posílit objem finančních prostředků uvolňovaných z rozpočtu Olomouckého kraje do této oblasti a zvolit jej jako jednu ze svých priorit. Vzhledem ke zjištěným skutečnostem týkajících se tématu této práce lze konstatovat, že přes dílčí nedostatky je dotační politika Olomouckého kraje v oblasti tělovýchovy a sportu přínosem.

Mnou zvolený způsob analýzy srovnáním potvrdil hypotézu č. 2:

Podpora sportu v Olomouckém kraji je založena na vícezdrojovém financování a je jasně nastolenou cestou jak zajistit finanční stabilitu i tím jeho rozvoj. Analýza zdrojů prokázala, že hlavní finanční oporou občanských sdružení jsou zdroje ze sportovních a podnikatelských aktivit, které tvoří více než dvě třetiny příjmů neziskových organizací. Dále pak jsou to zdroje z rozpočtů samosprávných celků jejichž výše se pohybuje okolo 19% z celkových zdrojů. Díky vzájemné spolupráci se samosprávnými orgány regionu a obcí jsou tyto zdroje výhodou finanční podpory. Nevýhodou, která díky tomu může nastat, je že s úměrně rostoucí podporou roste i závislost na těchto orgánech. V podmínkách sledovaného kraje si však tělovýchovné jednoty zachovaly svou nezávislost a zůstaly respektovaným partnerem se všemi pravomocemi. Dalšími ze struktury zdrojů jsou prostředky ze státního rozpočtu. V rámci sledovaného kraje činí objem těchto prostředků pouhé 4% celkových zdrojů. Tento objem potvrdil, že jednotlivé finanční sloupy státní podpory sportu nemají jednotnou koncepci a budoucnost ukáže zda se podaří současným rozhodnutím vládních představitelů tento stav změnit. Dotace střešní organizace představuje nejmenší objem ve struktuře zdrojů. Tento stav je odrazem finanční situace společnosti SAZKA a. s. V současné době probíhají jednání se strategickými partnery, kteří by tuto společnost vyvedli z krize a tím zajistili zdroje pro sport a další veřejně prospěšné účely.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

a) Knižní literatura

1. BÁRTA, J. *Strategické plánování pro neziskové organizace*. 1. vyd. Praha: NROS 1997, 128 s. ISBN 80-902302-0-2.
2. CIVÍN, V. *Ročenka ČSTV 2008*. Praha: Olympia. 2009, 186s. ISBN 978-80-7376-145-5.
3. CIVÍN, V. *Ročenka ČSTV 2009*. Praha: Olympia. 2009, 204s. ISBN 978-80-7376-207-0.
4. CIVÍN, V. *Ročenka ČSTV 2010*. Praha: Olympia. 2010, 201s. ISBN 978-80-7376-246-2.
5. DURDOVÁ, I. *Sociálně-ekonomické aspekty sportu*. 1. vyd. Ostrava: Repronis Ostrava, 2004, 92 s. ISBN 80-7329-075-8.
6. FRIČ, P. *Aktivity a potřeby neziskových organizací v České republice*. 1. vyd. Praha. Agens a ICN 1998. 61s. ISBN 80-902633-0-5.
7. HALÁSEK, D.; LENERT, D. *Ekonomika veřejného sektoru*. 1. vyd. Ostrava: Ediční středisko VŠB – TU Ostrava, 2008. 238 s. ISBN 978-80-248-1854-2.
8. HALÁSKOVÁ, M.; KOVÁR, J. *Veřejná ekonomika a veřejná správa*. 1. vyd. Ostrava: Ediční středisko VŠB – TU Otrava, 2005, 200 s. ISBN 80-248-0587-1.
9. KONFERENCE SPORT A STÁT. 1.Vyd. Praha: Olympia, 2010, 114.s
10. NOVOTNÝ, J. *Ekonomika sportu*. 1. vyd. Praha: ISV nakladatelství, 2000. 246 s. ISBN 80-85866-68-4.
11. PLAMÍNEK, J. A KOL. *Řízení neziskových organizací*. 1.vyd. Praha: Nadace Lotos. 1996.184s. ISBN 80-238-0442-1.
12. REKTOŘÍK, J. a kol. *Ekonomika řízení odvětví veřejného sektoru*. 2. vyd. Praha: Ekopress,s.r.o., 2007. 309s. ISBN 978-80-86929-29-3.
13. SBORNÍK REFERÁTŮ. *Sport v České republice na začátku nového tisíciletí*. Univerzita Karlova v Praze, Fakulta tělesné výchovy a sportu. Praha. 2001, 486s. ISBN 80-86317-12-9.
14. SEKOT, A. a kol. *Kapitoly ze sportu*. Brno: MU, 2004.s 230s. ISBN 80-210-3531-5
15. TOPINKA, J. *Daňové povinnosti tělovýchovných jednot a sportovních klubů*. Praha: Olympia 2007. 216. ISBN 978-80-7376-014-4
16. TOPINKA, J.; STANJURA, J. *Občanská sdružení ve sportu*. 1. vyd. Praha: Olympia, 2001. 264s. ISBN 80-7066-223-9.
17. WOKOUN, R.; MATES, P. *Management regionální politiky a reformy veřejné správy*. 1 vyd. Praha: Linde Praha,a.s. 2006, 351s. ISBN 80-7201-608-3.

b) Internetové zdroje

18. ATJSK. *Poslání ATJSK* [online].[vlastní zprac. 2011-03-25]. Dostupné z: <http://www.atjsk.cz/o-nas/poslani>
19. ČASPV. *O nás*. [online].[vlastní zprac. 2011-03-25]. Dostupné z: <http://www.caspv.cz/cz/o-nas>
20. AUTOKUB ČR. Informace [online].[vlastní zprac. 2011-03-25]. Dostupné z: <http://www.autoklub.cz/show.php?page=acr/autoklub/index.htm&asoc=2>
21. ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. Počet organizací OKEČ 926 k 31.12.2007[online] . [cit.2011-03-25]. Dostupné z: <http://www.czso.cz/csu/csu/2009edicniplan.nsf/p/9004-09>
22. ČESKÝ STŘELECKÝ SVAZ. Základní informace[online].[vlastní zprac. 2011-03-25]. Dostupné z: <http://www.shooting.cz/browser.php3?cat=1&viewer=category1.h>
23. ČOV. Základní informace [online].[vlastní zprac. 2011-03-25]. Dostupné z: <http://www.olympic.cz/cz/cesky-olympijsky-vybor>
24. EVROPSKÁ UNIE. Rozpočet EU [online][cit.2011-03-25]. Dostupné z: <http://www.euroskop.cz/8877/sekce/rozpocet-eu/>
25. FONDY EVROPSKÉ UNIE. Programy Evropské unie v letech 2007 – 2013 [online]. [vlastní zprac.2011-03-25]. Dostupný z <http://www.strukturalni-fondy.cz>
26. KONCEPCE ROZVOJE TĚLOVÝCHOVY A SPORTUV OLOMOUCKÉM KRAJI [online]. [cit.2011-04-02]. Dostupné z: <http://www.kr-olomoucky.cz>
27. MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY. Členská základna střešních organizací [online] . [vlastní zprac.2011-03-25]. Dostupné z: <http://msmt.cz/>
28. MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY. MŠMT a sport [online]. [cit.2011-03-25]. Dostupné z: <http://www.msmt.cz/sport/agendy>
29. MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY Rozpočet MŠMT [online].[cit.2010-3-25]. Dostupné z: <http://www.msmt.cz/ekonomika-skolstvi/rozpocet-kapitoly-msmt-a-szu>
30. MINISTERSTVO OBRANY ČR. Sport a AČR [online][cit.2011-03-25]. Dostupné <http://www.army.cz/ministr-a-ministerstvo/sport/armadni-vrcholovy-sport-8451/>
31. MINISTERSTVO VNITRA. Sport a MV ČR [online][cit.2011-03-25]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/sport.aspx>

32. OLOMOUCKÝ KRAJ. Příspěvky z rozpočtu [online]. [cit. 2011-04-04].
Dostupné z: http://www.kr-olomoucky.cz/OlomouckyKraj/Granty+a+dotace/Krajské+zdroje/Příspěvky+z+rozpočtu/Příspěvky+z+rozpočtu_CZ.htm?lang=CZ
31. OLOMOUCKÝ KRAJ. Programové prohlášení [online]. [cit. 2011-04-02]. Dostupné z: http://www.kr-olomoucky.cz/OlomouckyKraj/aplikace/Programov_prohlášení_Rady.doc
34. OREL. *Historie* [online]. [vlastní zprac. 2011-03-25]. Dostupné z: <http://www.orel.cz/profil/historie.html>
35. SAZKA a.s. Výroční zpráva Sazka a.s. 2009 [online] [cit. 2010-03-25]. Dostupné na <http://www.sazka.cz/>
36. SDRUŽENÍ SPORTOVNÍCH SVAZŮ. *Profil sdružení* [online]. [vlastní zprac. 2011-03-25]. Dostupné z: <http://www.sporty-cz.cz/cs/profil-sdruzeni/>
37. SOKOL. *Historie Sokola* [online]. [vlastní zprac. 2011-03-25]. Dostupné z: <http://www.sokol-cos.cz>
38. VŠESPORTOVNÍ KOLEGIUM ČESKÉ REPUBLIKY. Členské organizace a jejich činnost [online]. [vlastní zprac. 2011-04-18]. Dostupný z <http://www.vsesportovnikolegiumcr.cz/clenske.php>.
39. White Paper on Sport, [online] [cit. 2010-3-25]. Dostupné z http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/site/cs/com/2007/com2007_0391cs01.pdf

c) Legislativa

40. Zákon č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů ve znění pozdějších předpisů
41. Zákon č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách, ve znění pozdějších předpisů
42. Zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů
43. Zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání ve znění pozdějších předpisů
44. Zákon č. 337/1992 Sb., o právech daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů
45. Zákon č. 513/1992 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů
46. Zákon 586/1992 Sb., o dani z příjmů, ve znění pozdějších předpisů
47. Zákon č. 16/1993 Sb., o dani silniční, ve znění pozdějších předpisů
49. Zákon č. 248/1995 Sb., o obecně prospěšné společnosti, ve znění pozdějších předpisů
50. Zákon č. 227/1997 Sb., o nadacích a nadačních fondech, ve znění pozdějších předpisů
51. Zákon 129/2000 Sb., o krajích
52. Zákon č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní

- 53. Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtu
- 54. Zákon č. 115/2001 Sb., o podpoře sportu, ve znění pozdějších předpisů
- 55. Zákon č.235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů
- 56. Zákon č. 487/2009 Sb. o státním rozpočtu České republiky na rok 2010

d) Ostatní zdroje

- 55. Analýza financování sportu v České republice.
- 56. Interní materiály poskytnuté z Oddělení mládeže a tělovýchovy Krajského úřadu Olomouckého kraje.
- 57. Koncepce státní podpory sportu.
- 58.. Podklad pro jednání 23.valné hromady ČSTV.
- 59. Ročenka Olomouckého kraje.
- 60. Stanovy ČSTV.
- 61. Sumář účetních závěrek TJ a SK v Olomouckého kraji za roky 2008,2009,2010.
- 62. Usnesení vlády č. 552 ze dne 28.července 2010 č.j. 12/9308/201-122- o poskytnutí dotace.
- 63. Účetní osnova a postupy účtování pro nevýdělečné organizace.

SEZNAM ZKRATEK

ACS Armádní centrum sportu

AČR Autoklub České republiky

ANOV

AŠSK Asociace školních sportovních klubů

ATJSK Asociace tělovýchovných jednot a sportovních klubů

CISM Conseil International du Sport Militaire

ČASPV Česká asociace sportu pro všechny

ČOS Česká obec sokolská

ČOV Český olympijský výbor

ČSS Český střelecký svaz

ČSTV Český svaz tělesné výchovy

DPH Daň z přidané hodnoty

HDP Hrubý domácí produkt

HZS Hasičský záchranný sbor

KS Krajské sdružení

MF Ministerstvo financí

MO Ministerstvo obrany

MV Ministerstvo vnitra

MŠMT Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

NNO Nestátní neziskové organizace

OS Okresní sdružení

RS Regionální sdružení

SK Sportovní klub

SSS sdružení sportovních svazů

SWOT Strengths, Weaknesses, Opportunities, Threats

TJ Tělovýchovná jednota

VPS Všeobecná pokladní správa

VV výkonný výbor

SEZNAM ZKRATEK

ACS	Armádní centrum sportu
AČR	Autoklub České republiky
ANOV	Asociace národních olympijských výborů
AŠSK	Asociace školních sportovních klubů
ATJSK	Asociace tělovýchovných jednot a sportovních klubů
CISM	Conseil International du Sport Militaire
ČASPV	Česká asociace sportu pro všechny
ČOS	Česká obec sokolská
ČOV	Český olympijský výbor
ČSS	Český střelecký svaz
ČSTV	Český svaz tělesné výchovy
DPH	Daň z přidané hodnoty
HDP	Hrubý domácí produkt
HZS	Hasičský záchranný sbor
KS	Krajské sdružení
MF	Ministerstvo financí
MO	Ministerstvo obrany
MV	Ministerstvo vnitra
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
NNO	Nestátní neziskové organizace
OS	Okresní sdružení
RS	Regionální sdružení
SK	Sportovní klub
SSS	Sdružení sportovních svazů
SWOT	Strengths, Weaknesses, Opportunities, Threats
TJ	Tělovýchovná jednota
VPS	Všeobecná pokladní správa
VV	Výkonný výbor

PROHLÁŠENÍ O VYUŽITÍ VÝSLEDKU DIPLOMOVÉ PRÁCE

Prohlašuji, že

- jsem byla seznámena s tím, že na mou diplomovou práci se plně vztahuje zákon č.121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠBTUO) má právo nevýdělečné, ke své vnitřní potřebě, diplomovou práci užít (§ 35 odst.3);
- souhlasím s tím, že diplomová práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího diplomové práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o diplomové práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo – diplomovou práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladu, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne 29.4.2011

Bc. Markéta Vintrová
jméno a příjmení studenta

Adresa trvalého pobytu studenta:

Reissova17, 787 01 Šumperk

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha č. 1	Střešní organizace zabezpečující sport
Příloha č. 2	Konkrétní zdroje podpory z rozpočtu MV ČR
Příloha č. 3	Konkrétní zdroje podpory z rozpočtu MO ČR
Příloha č. 4	Podpora sportu z rozpočtu Olomouckého kraje pro TJ a SK ČSTV
Příloha č. 5	Vývoj dotací na sport z rozpočtu Olomouckého kraje v letech 2008-2010
Příloha č. 6	SWOT analýza Olomouckého kraje